

Călăușa

BIBLIOTECARULUI

BIBLIOTECA INST. MED-FARM
TARGU-MURCHEȘ
ORVOSTUD. ES. GYÓGYÁSZ. INT.
KÖNYVTÁRA ALKALY

noiembrie · 1955

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	Pag.	
Spre noi succese în răspindirea cărții tehnice	1	
*		
D. NICOLESCU — Biblioteca Institutului politehnic din București.	3	
ORGANIZAREA FONDULUI DE CĂRȚI ȘI A CATALOAGELOR		
— Despre cataloagele bibliotecilor tehnice	6	
*		
DUMITRU MICU — La sărbătorirea lui Mihail Sadoveanu	9	
BIBLIOTECI RAIONALE ȘI DE LA SATE		
— Bibliotecile în ajutorul dezvoltării agriculturii	13	
— Plan de muncă pentru lunile de iarnă.	17	
CONSULTAȚIE		
— Să întimpinăm cu cinste cel de al II-lea Congres al P.M.R.	21	
CONCURSUL PENTRU CITIREA LITERATURII „IUBIȚI CARTEA”		
IOAN ELENA — Colaborarea rodnică	23	
— În atenția bibliotecarilor	25	
ACAD. D. PANAITESCU — PERPESSICIUS — Poemele homerice.	26	
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE		
V. VEIȚMAN — Un sector important de activitate (din experiența difuzării cărții tehnice de producție de către bibliotecile din Rostov pe Don).	29	
N. METELKIN — Metode bune pentru deservirea crescătorilor de animale	32	
PREGĂTIREA CADRELOR DE BIBLIOTECARI		
— Să îmbunătățim seminariile raionale	33	
DISCUȚII DESPRE CONSĂTUIRI		
VALENTINA VRANAU — Ce cred despre consătuirile între cititori și scriitori	36	
DIN ISTORICUL BIBLIOTECILOR NOASTRE		
GRIGORE BOTEZ — Biblioteca „N. Bălcescu” din Iași	38	
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR.		43
BIBLIOGRAFIE		44
CALENDAR COMEMORATIV		
MARCEL BRESLAȘU — Centenarul lui Adam Mickiewicz	47	

propagandă tehnică, se organizează regulat seri de întrebări și răspunsuri care au avut scopul de a lămurii unele probleme de producție.

În fața bibliotecilor noastre stau însă noi și importante sarcini în direcția popularizării și difuzării cărții tehnice. Acum, în preajma celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, partidul cheamă oamenii muncii la îndeplinirea și depășirea planului de stat pe ultimul an al cincinalului. Condiția de bază pentru îndeplinirea acestei chemări constă în introducerea și dezvoltarea tehnicii noi, în munca ce trebuie desfășurată pentru neîncetata sporire a productivității muncii și scădere a prețului de cost. Prin activitatea lor, bibliotecarii pot și trebuie să aducă o contribuție însemnată la traducerea în viață a acestor obiective, fiind seamă de anumite cerințe ce se impun pentru o temeinică muncă de răspundere a cărții tehnice.

Dacă lucrările de beletristică solicită atenția cititorului într-o formă atractivă contribuind la educația sa ca om și cetățean, cartea tehnică cere întotdeauna cititorului său un efort mental, uneori destul de dificil, și sub acest aspect, îndrumarea cititorilor cărții tehnice pentru a-i ajuta să acumuleze progresiv cunoștințe noi, în domeniul lor de muncă, este delicată și constituie o sarcină importantă în munca unui bibliotecar.

A presupune că un bibliotecar, va putea cunoaște de o manieră satisfăcătoare toate domeniile în care apar cărțile tehnice, așa în cit, discutina cu un cititor să fie în măsură a-i recomanda cartea ce tratează problemele ce-l interesează pe acesta, ar însemna să facem o mare greșală.

Bibliotecile nu sînt făcute să deservească niște savanți universali, ci au ca scop să pună la îndemîna oamenilor muncii din regiunea, raionul, localitatea sau întreprinderea respectivă, material corespunzător problemelor ce-i interesează pe aceștia. De lucrul acesta trebuie să țină seama un bibliotecar mai întîi, atunci cînd comandă cărți tehnice. S-ar putea ca și în părțile Bistriței cineva să se intereseze de furnale, de metalurgia fierului etc. și este bine de aceea ca în bibliotecă să fie și citeva titluri care să dea o imagine generală despre aceasta, însă accentul trebuie să cadă pe problemele silvice și pe industria lemnului, caracteristica dominantă a regiunii.

Deci o primă condiție este indispensabil ca un bibliotecar să fie bine orientat asupra activității industriale specifice regiunii sale.

Al doilea factor important în utilizarea fondului de cărți va fi justa echilibrare a nivelelor. Lucrările tehnice sînt împărțite în trei nivele: profesional — corespunzător cunoștințelor unui bun lucrător calificat, mediu — corespunzător nivelului maiștrilor și superior — corespunzător nivelului inginerilor și tehnicienilor cu pregătire specială.

Este limpede că aprovizionarea unei biblioteci numai cu lucrări de nivel superior, nu va răspunde rostului său. O astfel de bibliotecă va fi frecventată de ingineri (în minoritate numericește), dar va rămîne străină muncitorilor, îi va îndepărta de studiul cărții tehnice.

Pentru a rezolva cu succes această importantă sarcină este necesar ca bibliotecarul să se sfătuiască cu tehnicienii și ingineri, cunoscători ai uzinelor, fabricilor locale etc. și cu ajutorul lor să echilibreze proporția de lucrări din cele trei nivele. Numai în felul acesta se va putea îmbunătăți componența fondurilor de cărți tehnice, făcînd ca ele să corespundă cerințelor celor care frecventează bibliotecile.

Sînt numeroase exemple care ne arată că, din păcate, acest principiu nu a fost respectat în multe locuri, ceea ce a dus în unele biblioteci la crearea unor însemnate fonduri de cărți tehnice ce stau nevalorificate, în timp ce în alte biblioteci, asemenea cărți lipsesc și sînt cerute de muncitori, tehnicieni și ingineri. Iată de ce ar fi bine dacă bibliotecile ar organiza schimburi de cărți tehnice.

Cartea tehnică este o unealtă, o foarte prețioasă unealtă de muncă. Ajutînd oamenii muncii să-și ridice nivelul, să cunoască alte metode și alte soluții decît cele vechi, ea le ușurează munca, le mărește productivitatea. Iată de ce distribuirea cărții tehnice trebuie făcută cu multă chibzuință. În centrul muncii cu cititorii trebuie să stea preocuparea bibliotecarului pentru deservirea diferențiată a cititorilor în funcție de pregătirea și meseria lor. Sînd de vorbă cu cititorul, cunoscîndu-i preocupările și nivelul său, bibliotecarul va putea să-l îndrepte spre cartea cea mai potrivită lui.

Pentru a răspîndi cît mai larg cartea tehnică, bibliotecarii pot folosi cele mai variate metode de muncă. Se pot organiza expoziții, seri de întrebări și răspunsuri, consfătuiri etc.

Acordînd toată atenția muncii de răspundere a cărții tehnice, bibliotecarii noștri vor reuși să contribuie în măsură tot mai mare la realizarea sarcinilor mărețe ce sînt stăruite în fața poporului muncitor: îndeplinirea cu succes a primului plan cincinal și pregătirea condițiilor optime pentru trecerea la cel de al II-lea cincinal.

BIBLIOTECA INSTITUTULUI POLITEHNIC din București

D. NICOLESCU

Directorul Bibliotecii Institutului politehnic din București

Biblioteca Institutului politehnic din București, funcționează în prezent cu următoarele secții:

Biblioteca centrală are 2 săli de lectură cu 220 locuri pentru cititori și un fond de cărți și periodice care se ridică la circa 200.000 volume.

Biblioteca de marxism-leninism are 2 săli de lectură cu 110 locuri pentru cititori și un bogat fond de cărți care se ridică la peste 25.000 volume din domeniul științelor sociale (filosofie, marxism-leninism, economie politică ș.a.

Biblioteca Catedrei de chimie are 2 săli de lectură pentru cititori cu 70 locuri și un fond de cărți și periodice în domeniul chimiei cuprinzând peste 7.000 volume.

Pe lângă aceste secții mari din cadrul institutului mai funcționează și o bibliotecă la căminul nr. 1, din str. Ștefan Furtună 140, cel mai mare cămin al institutului, având un bogat fond de cursuri și manuale pentru studenți precum și cărți și broșuri de științe sociale.

La celelalte cămine mai mici se organizează biblioteci după necesități.

Pentru satisfacerea nevoilor didactice în legătură cu procesul de învățămînt și pentru a veni în ajutorul cercetărilor științifice întreprinse de membrii corpului didactic, aspiranți și studenți din ultimii ani de studii, în cadrul cercurilor științifice studentești, funcționează pe lângă catedre, labora-

toare și cabinete, biblioteci de documentare compuse dintr-un fond de câteva sute de volume (200—500 volume), din cărțile de bază în specialitatea respectivă și din revistele științifice și tehnice curente.

Astfel de biblioteci de documentare se găsesc pe lângă 30 de catedre, cabinete și laboratoare unde aduc un însemnat aport în munca didactică și științifică ce se desfășoară în institutul nostru.

Bibliotecile laboratoarelor de metalurgie, chimie organică, a cabinetelor de marxism-leninism sau de matematici, bibliotecile catedrelor de organe de mașini, rezistența materialelor și multe altele, pun la îndemîna profesorilor și asistenților, aspiranților și studenților care lucrează la proiecte, ultimele noutăți științifice și tehnice ca și revistele științifice curente chiar în laborator și cabinetul în care aceștia își desfășoară activitatea lor zilnică.

Aceste biblioteci sînt conduse de cîte un membru din personalul didactic ajutător, delegat din cadrul catedrei, laboratorului sau cabinetului respectiv.

Organizarea bibliotecii

Biblioteca centrală a institutului organizează și îndrumăază activitatea tuturor celorlalte biblioteci din Institut.

Dotarea cu cărți și periodice a tuturor bibliotecilor din Institut se face prin Biblioteca centrală care ține în mod centralizat și evidența publicațiilor (prin registrul de mișcare a fondurilor cit și în registrul inventar).

Un bibliotecar care are sarcina de a se ocupa permanent de dotarea bibliotecii ține legătură cu toate unitățile bibliotecare din Institut în vederea centralizării informațiilor privind cererile de cărți și periodice. În același timp, acest bibliotecar ține legătura cu toate sursele de aprovizionare și în primul rînd cu Colectura Bibliotecilor Științifice, cu Centrul de Difuzare a Presei, I.D.T., I.S.R.S. și litografia Ministerului Învățămîntului care tipărește diferite cursuri.

Baza planului de aprovizionare a bibliotecii o constituie tematica planului

Studenții cercetînd cataloagele bibliotecii

de învățămînt, inclusiv bibliografia obligatorie și facultativă recomandată de catedre.

Numărul de exemplare diferă de la titlu la titlu, după importanța și nivelul lucrării și după numărul de studenți. Cărțile științifice și tehnice de nivel superior se cumpără într-un număr care variază între 1—100 exemplare, manualele și cursurile după numărul studenților în proporție de 1 exemplar la 4 studenți.

După inventariere, cărțile se repartizează celorlalte biblioteci și se predau pe bază de borderou.

În bibliotecă, organizarea publicațiilor se face pe fonduri și formate. Formatele se notează cu cifre romane de la I—IV. Cota cărții se compune dintr-o cifră romană, care indică formatul, și dintr-o cifră arabă care arată locul unde este așezată cartea în raft.

Organizarea fondului de cărți se face de asemenea centralizat, în afară de cărțile cu conținut ideologic și politic care se organizează într-un fond separat la Biblioteca de marxism-leninism.

Acest sistem permite ca o carte să aibă aceeași cotă la toate bibliotecile anexe și astfel ușurează munca, iar în momentul cînd unitățile anexe restituie către Biblioteca centrală cărțile de care nu mai au nevoie, acestea revin chiar la locurile lor.

Toate cărțile se așează conform clasificării zecimale internațională. La clasificarea cărților din domeniul științelor sociale se folosește clasificarea zecimală îmbunătățită de Tropovski (ediție românească).

Toate bibliotecile folosesc cîte două cataloage, unul pe autori și titlu, aranjat alfabetic, și un catalog pe materii, aranjat în ordinea clasificării zecimale.

Fondul de periodice se organizează în mod identic cu fondul de cărți, cu singura deosebire că formatele nu se aranjează în mod separat.

Cărțile științifice, periodicele și cărțile din domeniul științelor sociale constituie fondurile de bază ale bibliotecii.

Biblioteca mai are organizate și alte fonduri de cărți și anume fondul pentru împrumut, fondul de dublete, fonduri speciale etc.

Este în curs de organizare un fond uzual format din cursurile și manualele cele mai căutate de cititori, pe baza bibliografiei obligatorii recomandate studenților, de către catedre.

Acesta se va organiza pe materii și va fi aranjat în sălile de lectură, urmînd a se completa în permanență cu tot ceea ce este strict necesar studenților în procesul de învățămînt.

Pe măsură ce se reorganizează fondul de cărți vechi, vor lua ființă și alte fonduri speciale care prin natura lor necesită a fi organizate separat. Este vorba de cataloage, norme și prospecte, albume, atlase, standarde etc. care nu pot fi bine organizate în cadrul fondurilor existente în prezent.

Fondurile de publicații

Fondurile de cărți ale bibliotecii cuprind cărți științifice din domeniul matematicii, fizicii, chimiei, științelor naturii și cărți tehnice din diferite domenii ale industriei. Se pot găsi în bibliotecă aproape toate cărțile de acest fel care au apărut în trecut în țara noastră.

Intr-un număr mai mare de exemplare se găsesc în bibliotecă cărțile românești din domeniul științific și tehnic editate după 23 August, al căror număr e cu atât mai mare cu cît ne apropiem de perioada 1951—1955.

Biblioteca posedă exemplare din cărțile sovietice care au venit în țara noastră în toată această perioadă.

Unul din fondurile masive ale bibliotecii noastre îl constituie cursurile litografiate pentru nevoile didactice, precum și numeroase traduceri ce se editează prin litografiere de către instituțiile științifice și tehnice din țară.

Biblioteca ține la dispoziția cititorilor aproape toate traducerile editate de Institutul de Documentare Tehnică, Institutul de Studii Romîno-Sovietic, Ministerul Energiei Electrice și Editura de Stat pentru Arhitectură și Construcții.

Un bogat fond de standarde de Stat (Stasuri), o serie aranjată numeric și alta pe materii, stă de asemenea la dispoziția cititorilor.

În ceea ce privește lucrările în limbi străine, biblioteca dispune de un fond foarte bogat de cărți de bază precum și teze, extrase, articole de reviste, cataloage, anuare și congrese.

Fondul de reviste cuprinde 2000 de colecții, din care circa 500 sînt reviste cu apariția curentă în limbile romînă și rusă.

Biblioteca primește cu regularitate toate revistele științifice și tehnice care apar în țara noastră și în Uniunea Sovietică, precum și revistele sovietice traduse, caietele selective cu articole extrase din reviste sovietice sau din țările de democrație populară, editate de I.D.T.

Printre revistele sovietice științifice și tehnice de bază în domeniile variate de specialitate amintim: „Doklady Akademii Nauk”, „Voprosi ekonomiki”, „Jurnal analiticeskoi himii”, „Jurnal obscei himii”, „Jurnal prikladnoi himii”, „Jurnal fiziceskoi himii”, „Himiceskaia

promișlenosti", „Steklo i heramika“, „Radiotehnika“, „Elektricesstvo“, „Elektriceskie Stanții“, „Vestnik mașinostroenia“, „Stanki i instrument“ și multe altele. Mai amintim totodată o serie de reviste sovietice traduse în limba română și litrografiate ca de pildă: „Electricitate“ (traducerea revistei sovietice „Elektricesstvo“), „Centrale electrice“ (traducerea revistei sovietice „Elektriceskie Stanții“). „Buletinul construcției de mașini“ (traducerea revistei sovietice „Vestnikmașinostroenia“), „Mașini-unelte și scule“ (traducerea revistei sovietice „Stanki i instrument“) și multe altele.

Din țările de democrație populară se primesc reviste ca: „Acta tehnica“, „Acta physica“, „Acta chimica“ din Republica Populară Ungară, „Archivum Electrotehniki“, „Archivum Gornictwa i Hutnictwa“, „Bulletin de l'Académie polonaise des Sciences“ din Republica Populară Polonă și așa mai departe.

Revistele cele mai importante într-un domeniu de specialitate se pot găsi și la biblioteca de pe lângă laboratorul sau catedra care ține de specialitatea respectivă.

Astfel la laboratorul de metalurgie se pot găsi revistele sovietice „Liteinoe proizvodstvo“ (Turnătoria), „Problemi sovremennoi metalurghii“ (Probleme actuale de metalurgie), revistele românești „Studii și Cercetări de Mecanică și Metalurgie“, „Analele Româno-Sovietice“, Seria Metalurgie-Construcții de mașini și altele.

Un bogat fond de periodice străine provenite din diferite țări din Apus, cuprinde colecții valoroase de periodice pe zeci de ani, consultate în permanență de cercetători și oameni de știință. Printre cele 1.500 colecții menționăm revistele „Zeitschrift für angewandte Mathematik und Mechanik“-Berlin, „Le Journal de Physique et le Radium“-Paris, „Helvetica Chimica Acta“-Basel, „Chemisches Zentralblatt“-Berlin, „Electrotechnik und Maschinenbau“-Wien, „Stahl und Eisen“-Düsseldorf și multe altele.

Pe anul în curs au început să sosească la bibliotecă, prin abonament sau schimb, aproape 150 de reviste din țările occidentale, multe din acestea fiind reviste care prezintă interes în procesul de cercetări științifice.

Consultarea bibliotecilor

Bibliotecile din Institut sînt cercetate mai ales de studenții și membrii corpului didactic al Institutului dar și de o masă de cititori provenind de la alte institute tehnice și științifice, precum și de tehnicieni și ingineri din producție.

Cele 6 săli de lectură cu 400 de locuri

și 2 secții de împrumut (una pentru manuale și cursuri pentru studenți și una pentru cărți și broșuri de științe sociale) stau la dispoziția cititorilor după un orar care se fixează în funcție de orarul cursurilor.

În cursul anului școlar 1954/1955 (1 septembrie 1954 — 30 iunie 1955) numărul cititorilor s-a ridicat la 150.260 și numărul volumelor consultate a fost de 290.639.

Pe unități situația frecventării bibliotecilor este următoarea:

	cititori	vol. consult.
1. Biblioteca Centrală	92.286	168.527
2. Biblioteca de marxism-leninism	22.569	51.182
3. Biblioteca de chimie	9.193	21.887
4. Bibliotecile de cămin cămînul nr.1 și nr.5	22.212	49.843

În cursul aceluiași an s-au înregistrat la împrumuturi următoarele rezultate:

	împrumuturi	vol. împrumutate
1. Biblioteca Centrală	13.319	19.563
2. Biblioteca de marxism-leninism	7.181	12.044

Menționăm că numărul cititorilor ar fi putut fi și mai mare, dar unele unități n-au putut funcționa cu toată capacitatea pe întreaga perioadă a anului școlar datorită unor greutăți materiale obiective.

Astfel, „Secția de împrumut“ din lipsă de încăpere potrivită a început să funcționeze abia în luna decembrie 1954.

Zilnic, Biblioteca centrală este frecventată de 300—500 cititori care consultă 650—950 volume. În total, pe săli de lectură și împrumuturi, biblioteca a înregistrat 170.770 cititori și 322.146 volume consultate. Față de anul școlar 1953/1954 se constată o creștere însemnată.

Iată cum arată situația comparativă pe acești ani:

1953/1954 (1 sept.—30 iunie) 138.208 cititori 270.872 vol. consultate.
1954/1955 (1 sept.—30 iunie) 170.770 cititori 322.146 vol. consultate.

S-a înregistrat deci pe anul școlar 1954/1955, o creștere a frecvenței bibliotecii de 32.562 cititori cu 51.274 volume consultate.

Această creștere este o urmare a dezvoltării bibliotecii, prin înființarea bibliotecii de chimie și extinderea secțiilor de împrumut.

Conducerea bibliotecii și-a propus să dezvolte și mai mult biblioteca prin înființarea de noi unități pe lângă facultăți pentru a sprijini cit mai mult procesul de învățămînt.

Organizarea fondului de cărți și a cataloagelor

DESPRE CATALOAGELE BIBLIOTECILOR TEHNICE

În dezbateră inițiată de revista noastră asupra organizării cataloagelor bibliotecilor publice, un loc de seamă revine discutării cataloagelor bibliotecilor tehnice.

Dezvoltarea industrială a țării, obiectiv principal în construirea socialismului, dă bibliotecilor tehnice o importanță mereu crescândă.

Al II-lea plan cincinal va pune în fața muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor, noi și importante sarcini pentru mai marea înflorire a economiei naționale.

Aceasta impune perfecționarea conținutului a metodelor folosite pentru creșterea productivității muncii și ridicarea calificării profesionale a tehnicienilor de toate gradele la un nivel din ce în ce mai înalt.

O cât mai bună organizare a bibliotecilor tehnice va contribui într-o largă măsură la obținerea acestor rezultate.

Bibliotecile tehnice au scopul de a pune la dispoziția celor ce muncesc într-o anumită ramură a producției documentarea de care au nevoie. Spre deosebire de bibliotecile de masă care au menirea să dezvolte și să completeze cultura generală a oamenilor muncii, bibliotecile tehnice se îngrijesc de pregătirea profesională a acestora. Prin urmare fondul lor de cărți trebuie să fie judicios alcătuit și bine organizat.

Bibliotecile tehnice trebuie să cuprindă cu precădere opere legate de specificul întreprinderii pe care o deservesc, fără a neglija ramurile de activitate înrudite. Operele străine de ramura de producție respectivă nu își au locul într-o bibliotecă tehnică. Numai astfel se pot evita cazuri paradoxale ca de exemplu la biblioteca tehnică a unei întreprinderi de industrie alimentară să se afle Manualul tehnicianului din industria tricotațelor, Organizarea muncii după graficul ciclic în minele de cărbuni, Sporirea productivității morilor de ciment și altele.

Dar înzestrarea acestor biblioteci nu face obiectul articolului de față, ci

mijloacele de comunicare a cărților și anume organizarea cataloagelor.

Rețeaua de biblioteci tehnice care împinzește țara este departe de a se bucura de o organizare unitară.

De aceea și cataloagele acestor biblioteci variază de la bibliotecă la bibliotecă în alcătuirea lor.

Vom încerca să analizăm mai jos ce cataloage sînt necesare pentru o bibliotecă tehnică.

Din discuția amintită purtată în coloanele revistei noastre, este cunoscut sistemul de cataloage folosit azi în bibliotecile de masă.

Bibliotecile tehnice însă, avînd altă menire decît cele de masă, atît sistemul lor de cataloage, cît și organizarea acestora prezintă deosebiri importante. Totuși, atît în bibliotecile de masă cît și în bibliotecile tehnice, două cataloage sînt absolut obligatorii: catalogul alfabetic și catalogul sistematic.

În bibliotecile tehnice de seamă există pe lîngă cataloage pentru cititori și cataloage de serviciu destinate personalului bibliotecii și slujind activității interne, de obicei cataloage alfabetice ale întregului fond de cărți al bibliotecii.

Pentru cititori se organizează mai multe tipuri de cataloage.

Cele mai întîlnite sînt :

- a) Catalogul alfabetic
- b) Catalogul sistematic
- c) Catalogul pe subiecte
- d) Catalogul tematic
- e) Catalogul de periodice

În afară de acestea, de la bibliotecă la bibliotecă, după fondul de publicații de care dispune ea, se mai găsesc și cataloage de: hărți, stampe (planșe), standarde, brevete, precum și cataloage de cataloage tehnice, de microfilme, de traduceri netipărite (traduceri multiplicare), de rapoarte tehnice, de liste de recomandare, de fișe adnotate (tipărite).

Excepțional, în bibliotecile bine organizate se află și cataloage colective (centralizatoare) cuprinzînd și cărți care se găsesc în alte biblioteci.

Nu vom intra în analiza tuturor acestor cataloage; ne vom mărgini la acele cataloage necesare bibliotecilor tehnice medii, corespunzătoare ca importanță în domeniul tehnicii, bibliotecilor de masă.

Catalogul alfabetic al unei biblioteci tehnice slujește cititorului ca toate cataloagele similare din alte biblioteci pentru a afla dacă în bibliotecă există o anumită carte sau ce cărți de un anumit autor se găsesc în bibliotecă. El trebuie să conțină descrierile principale ale tuturor publicațiilor puse la dispoziția cititorilor precum și descrieri auxiliare.

Nu vom reveni asupra regulilor de organizare a cataloagelor alfabetic și sistematic. Aceste reguli sînt bine cunoscute. Vom arăta numai ce anume trebuie dezvoltat în aceste cataloage pentru a le adapta la menirea bibliotecilor tehnice.

Catalogul alfabetic al unei biblioteci tehnice trebuie să includă neapărat toate descrierile complementare ale publicațiilor cu doi sau mai mulți autori. Aceasta pentru că foarte multe publicații tehnice sînt fructul colaborării mai multor oameni de știință și cititorul poate să nu-și amintească decît numele unuia dintre ei. Astfel, dacă într-o bibliotecă de masă lucrarea: Homiacov, V. G., Mașovet, V. P., Cuzmin, L. L. **Tehnologia industriei electrochimice** se poate afla descrisă numai sub numele lui Homiacov, M. G. și alții, în bibliotecile tehnice descrierile complementare vor da posibilitatea să o găsească și la numele celorlalți doi co-autori.

Regula aceasta, aplicată în genere fără severitate la bibliotecile de masă, trebuie respectată cu strictețe de cele tehnice.

Bibliotecile tehnice conțin un mare număr de publicații făcînd parte din colecții. Așa dar, pentru fiecare din aceste colecții este necesară alcătuirea unei fișe de colecție, chiar sub o formă mai sumară. De exemplu:

Colecția Energetică

- 621 Bobrovski, G. S. *Căluza fochistului de la instalațiile industriale de cazane.*
B60
621.3 Sereda, A. S. *Reparațiile rapide și mărirea siguranței în exploatarea centralelor termo-electrice.*
S48
621.3 Vasiliev, A. A. *Bateriile de acumulatori în sistemele energetice.*
V34
621.3 Orlov, V. A. *Aparate automate pentru analiza gazelor la centralele electrice.*
O-77

Catalogul alfabetic va cuprinde și descrieri analitice. Despre aceste descrieri analitice vom da lămuriri mai ample

la organizarea catalogului sistematic, unde ele sînt mai ales necesare.

Catalogul sistematic al unei biblioteci tehnice servește cititorului pentru alegerea materialului tehnic legat de o anumită problemă.

Aceasta atrage două consecințe: o mai amănunțită clasificare a cărților și intercalarea în catalog a fișelor analitice.

Clasificarea mai amănunțită cruță timpul cititorului, ajutîndu-l să găsească ușor lucrarea cu subiectul dorit. Dacă într-o bibliotecă de masă este permis bibliotecarului să clasifice publicațiile tehnice sub rubrici mai generale, în bibliotecile tehnice bibliotecarul trebuie să dezvolte clasificarea, folosind indici cu 5, 6 și 7 cifre pentru a diferenția cît mai bine materialul. Astfel lucrările tratînd despre Ciocane sau Prese se vor găsi clasificate în bibliotecile de masă la 621.9 **Mașini-unelte. Unelte (scule)**, iar într-o bibliotecă tehnică la 621.97 **Mașini de forjat, presat, nituit, Ciocane, Prese.**

Este de la sine înțeles că această dezvoltare a clasificării nu este obligatorie pentru toate ramurile tehnicii ci numai pentru acele ramuri specifice bibliotecii respective.

Descrierile analitice se alcătuiesc pentru un capitol al unei opere cu un titlu independent, pentru o lucrare cuprinsă într-o culegere sau pentru un articol apărut într-un ziar sau revistă.

Dăm un exemplu pentru o lucrare cuprinsă într-o culegere:

- 664 Sisakian, I. M. și Bezinger, E. N. P93 *Variația compoziției aminoacizilor din vin în primele faze ale fabricării.* In culegerea: **Probleme de industrie alimentară.** București, Academia R.P.R., 1954, p. 109-124.
663 (Institutul de studii romino-sovietic. Seria tehnică. Nr. 23).

Un alt exemplu pentru un articol de revistă:

- S85 Tarău, M.
Mase plastice, materialele viitoare. 1955, nr. 9 (sept.), p. 12-14.

Descrierea analitică pune la dispoziția cititorilor o informație mai bogată și mai amănunțită asupra unei anumite probleme. Articolele nesemnlate de descrierile analitice riscă să rămînă ignorate sau pierdute în colecțiile de reviste și ziare, deși ele pot cuprinde ultimul cuvînt al tehnicii asupra unui subiect dat. Aceasta arată ce mari servicii aduc descrierile analitice. Ele se întocmesc de obicei pe fișe colorate, ceea ce le deosebește de fișele de cărți și permite scoaterea lor din catalog, cînd materialul pe care-l semnaleză a fost publicat într-o carte anume.

Pentru a înlesni cititorului căutarea în catalogul sistematic a materialului legat de o problemă, este necesar să se alcătuiască un **Index alfabetic pe subiecte**, care să enumere în ordine alfabetică subiectele cuprinse în catalogul sistematic, cu arătarea indicilor de clasificare respectivi.

Catalogul pe subiecte este un catalog pe materii în care descrierile publicațiilor sînt clasificate în ordinea alfabetică a subiectelor. Este un catalog foarte util, dar foarte greu de alcătuit, pentru care se cere un personal numeros și bine pregătit, dispunind de un bun catalog sistematic. De aceea este recomandat numai pentru bibliotecile tehnice însemnate și studierea lui comportă un articol special. Ne vom mulțumi să arătăm aici printr-un exemplu numai cum este constituit catalogul. Marele lui folos este că prezintă la un loc toate lucrările tratînd din orice punct de vedere un subiect anumit.

Să luăm ca exemplu **Petrolul**. În catalogul sistematic, conform clasificării zecimală, lucrările privitoare la petrol se află împărțite în diviziuni diferite. Astfel, **Chimia petrolului** se clasifică la 665.5, **Geologia petrolului** la 553, **Prospecțiunea și exploatarea petrolului** la 622.323, **Utilizarea produselor petrolifere drept combustibil** la 662.6, **Utilizarea produselor petrolului drept lubrefianți** la 621.8.

În catalogul pe subiecte toate lucrările se află strînse sub următoarele rubrici de subiecte:

- Petrol — Chimie
- Petrol — Geologie
- Petrol — Prospecțiune și exploatare
- Petrol — Utilizare drept combustibil
- Petrol — Utilizare drept lubrefiant

În alcătuirea catalogului pe subiecte, bibliotecarul poate da dovadă, mai mult ca la alcătuirea oricărui alt fel de catalog, de inițiativă proprie, întrucît nu este îngrădit de o schemă limitată.

Alcătuirea catalogului tematic și al catalogului de periodice nu comportă recomandări speciale pentru bibliotecile tehnice. Regulile obișnuite la bibliotecile de masă rămîn aici neschimbate.

După specificul fondului bibliotecii, poate fi nevoie de un catalog al standardelor, care să cuprindă în special de-

scrierile Stas-urilor și Gost-urilor. Acest catalog se alcătuieste din două părți deosebite: 1) în ordinea alfabetică a instituțiilor, iar în cadrul instituțiilor în ordine numerică; 2) în ordinea alfabetică a subiectelor.

În bibliotecile tehnice se află un numeros și foarte prețios material de traducerii prezentat sub formă dactilografiată. Descrierile acestora se clasifică într-un catalog aparte, după schema de clasificare zecimală.

Toate bibliotecile tehnice primesc prin abonament fișele documentare ale Institutului de Documentare Tehnică. Acest material de o importanță excepțională trebuie prezentat cititorilor într-un catalog aparte. Fiecare fișă conține în partea dreaptă indicele de clasificare zecimală. Bibliotecarul nu are decît să le așeze în ordine și catalogul este constituit.

Nu putem încheia articolul fără a nu semnala din nou că între bibliotecile tehnice sînt mari deosebiri de organizare. Unele sînt înzestrate cu mijloacele de informare a cititorilor asupra fondurilor de publicații, altele sînt reduse pentru aceasta la memoria personală a bibliotecarilor. O organizare unitară și științifică este de absolută nevoie pentru a pune în plină valoare logatul și folositorul fond de cărți cu care sînt înzestrate. Majoritatea bibliotecilor tehnice nu dispun de un bibliotecar calificat. Părea adesea un salariat al cabinetelor tehnice covîrșit de alte multiple atribuțiuni, are în sarcina sa și biblioteca de care nu se poate ocupa destul. Credem că bibliotecarul bibliotecii de întreprindere ar putea da un ajutor prețios în organizarea fondului de cărți și al cataloagelor.

De asemenea, un for superior — oî care va fi el — trebuie să-și asume răspunderea și controlul tehnic al acestor biblioteci. Și așa cum bibliotecile științifice au fost antrenate să sprijine bibliotecile de masă în organizarea muncii lor, la fel Institutul de Documentare Tehnică, care a organizat încă din 1952 un curs de calificare a bibliotecarilor din aceste unități și a publicat o Călăuză pentru organizarea bibliotecilor tehnice și-ar putea desăvîrși opera, continuînd a le da ajutor.

La sărbătorirea lui MIHAIL SADOVEANU

DUMITRU MICU

Mihail Sadoveanu, marele clasic în viața al literaturii romine, este creatorul unei opere ce depășește în vastitate pe a oricărui alt scriitor de la noi, iar ca valoare șade cu cinste alături de plămămirile nepieritoare ale scriitorilor noștri de frunte, ale lui Eminescu, Caragiale, Creangă, Slavici, Coșbuc. Rod al unei vieți de muncă asiduă, de continuă căutare a adevărului, opera lui Sadoveanu mărturisește legătura organică, de singe a autorului cu poporul său. Ea crește din huma fertilă a vieții celor mulți, absorbind din belșug sevele întăritoare ale creației sale, a șirurilor de generații perindate prin secole pe pământul acestei țări.

Prin întreaga sa viață și creație, marele scriitor aparține poporului. Mihail Sadoveanu s-a născut la 5 noiembrie 1880 în Pașcani, ca fiu al avocatului Alexandru Sadoveanu, oltean de obârșie, și al Profirei Ursachi, mlădiță a unui neam de oieri moldoveni. În cartea sa memorialistică *Anii de ucenicie* (1945), scriitorul povestește pe larg cum, datorită mamei sale, a venit de mic copil în contact cu oamenii simpli de la țară, cunoscându-le viața, pătrunzând psihologia lor și învățând astfel să-i iubească netărmurit. Viitorul poet al naturii și al sufletelor simple petrecea în satul bunicii săi după mamă, perioade de incintă nespūsă, de înălțare a inimii și a înțelegerii. Studiile elementare și le-a făcut în Pașcani, avînd ca învățător o figură memorabilă de apostol devotat misiunii sale, imortalizată în schița cu titlul „domnul Trandafir”. După gimnaziul absolvit la Fălticeni și liceul făcut la Iași, tînărul Sadoveanu cunoaște amarul vieții militare în cazarma burghezo-moșierească.

Pînă să se afirme ca scriitor de valoare excepțională, Sadoveanu a avut de îndurat, după cum povestește însuși în *Anii de ucenicie*, privațiuni și decepții dureroase, capitala în care desceindea în primii ani ai secolului XX, întîmpinîndu-l cu ostilitate. Apariția primelor cărți i-a adus însă, odată cu faima răsunătoare, puțința de a se dedica în întregime muncii artistice.

Viața maestrului Sadoveanu este lipsită de evenimente deosebite, ea desfășurîndu-se între masa de scris și „documentarea” înfăptuită zi de zi, clipă de clipă în mijlocul oamenilor din jurul său, a țărănilor mai cu seamă, pe care îi cercetează cu stăruință neobosită totdeauna cînd timpul nu-i absorbit de truda creației.

Mihail Sadoveanu debutează în literatură încă în timpul liceului, publicînd în revistele *Pagini literare* și *Viața Nouă* versuri seminate de M. S. Cobuz și povestiri, după ce cu mult înainte își defectase colegii cu maldăre de romane haiducești în mai multe volume. În 1904 publică deodată trei cărți: *Povestiri*, *Șoimii*, *Dureri îndăbușite*. În anul următor apar *Povestiri din război*, *Crișma lui moș Precu*, *Comoara Dorobanțului*. Acestora li se adaugă, an de an, noi și noi creații, numărul volumelelor tipărite pînă astăzi atinge 120, fără a vorbi de reeditări.

Literatura sadoveniană îmbrățisează realități caracteristice tuturor ținuturilor rominești și epocilor diferite ale istoriei poporului nostru. Lirică în esență, ea cîntă tot ceea ce se mișcă sub cerul patriei noastre. Eroii cărților marelui scriitor sînt, alături de oameni, variatele forțe ale naturii. Oamenii sînt văzuți în legătură strînsă cu natura, proiectîndu-se pe fondul ei ca niște sinteze însutlețite ale peisajului.

Mihail Sadoveanu este creatorul, la noi, al romanului istoric. După ce în fragedă tinerețe evocase în *Șoimii*, oameni și datini din vremea lui Ion Vodă cel Cumplit, mai târziu, preamărește în *Neamul Șoimăreștilor*, lupta răzeșilor moldoveni pentru apărarea pământului lor părintesc împotriva boierului hrăpăreț Stroe Orheianu; în *Nunta Domniței Ruxandra* evocă un episod dramatic al unei Moldove paradisiace cu pământ roditor și oameni dăruți cu înșușiri minunate, dar încăpută în ghiarele lacome ale unui domnitor hapsin, înconjurat de boieri nesățioși (*Zodia cancerului* sau *Vremea Ducăi Vodă*); cîntă binecuvîntatele timpuri eroice, cînd în țară stăpînea voevodul Ștefan și belșugul pământului îndestula norodul trudit (*Frații Ideri*); pentru ca în anii puterii populare, ridicîndu-se la o viziune superioară a trecutului să ne dăruiască, în *Nicoară Potcoavă*, imaginea de neegalată măiestrie a unui moment al luptei poporului român, ajutat frățește de cazaci de pe Don, împotriva turcilor. Ideea ce străbate literatura de evocare istorică a lui Sadoveanu e lupta pentru libertate, pentru independență și dreptate a maselor de milioane ce alcătuiesc temelja patriei. În unele povestiri istorice apar, ca figuri centrale, haiduci, luptători neînfricați, deși anarhici, pentru dreptatea celor mulți, împotriva împilătorilor (*Cozma Răcoare, Județul al sârmanilor*).

Operele inspirate din realitatea contemporară dinaintea regimului nou instaurat la noi, ogîndesc traiul oamenilor simpli, cu pătimirile lor nemăsurate, cu durerile lor înăbușite, cu setea neostoiită de o viață demnă, omenească. Un număr de cărți, mai ales dintre cele scrise în tinerețe, sînt consacrate evocării vieții cenușii, de o ucigătoare monotonie, a orașelor de provincie de pe la începutul acestui veac. În micile țîrguri moldovenesti, existența curge într-un ritm de o plictisitoare uniformitate, transformînd femeile sensibile în „flori ofilite”, (*Floarea ofilită, Apa morților*), intelectualilor negîndu-le posibilitatea de a-și valorifica energiile creatoare, pretăcîndu-le în cadavre vîl (*Insemnările lui Neculai Manea*), strîvind îndeoște orice zvicnire spre viața slobodă, neschilodită (*Haia Sanis, Balta liniștii, O zi, ca altele*). Descriînd atmosfera înăbușitoare ce apasă viața umilitelor țîrguri, scriitorul deslușește în sufletele locuitorilor acestor văi ale plîngerii, aspirația sfioasă spre o altă existență, de abia înfrîpatul vis al unor schimbări ale soartei atît de neîndurătoare.

Imensa majoritate a scrierilor sadoveniene o formează însă povestirile și romanele reflectînd viața în sinul na-

turii neîncătușate, viața țăranilor, a ciobanilor, vînătorilor, pescarilor, a prisăcarilor și a paznicilor de păduri. În aceste opere sînt cristalizate imagini tipice, ilustrînd viața țăranimii muncitoare sub vechiul regim al cîntului și înfometării, precum și în anii luminoși ai regimului democrat popular. Purtînd în țesătura lor lăuntrică ceea ce are mai specific viața și psihologia poporului nostru muncitor, în istorisirile din trecut ale lui Sadoveanu se simte, de asemenea, adîind adeseori, ca o boare ușoară, o suflare din atmosfera operei marilor scriitori ruși, a lui Gogol, Salțikov-Scedrin, Turgheniev și Cehov, îndeosebi. Aceasta se datorește, desigur, nu numai perseverențelor lecturii din clasicii marii literaturi ruse, începute în anii liceului, ci mai cu seamă asemănării condițiilor de viață ale maselor asuprite din Rusia țaristă și din România burghezo-moșierească.

În povestirile și romanele inspirate din viața satului vechi este reliefată cu putere opoziția neîmpăcată dintre exploatați și exploatați. Din aceste scrieri se desprinde, dureros, un tablou al șiragului de suferinți la care erau condamnați cei pe care Sadoveanu îi numește cu dragoste fierbinte „pîinea și sarea pământului”. Mergînd, bunăoară, spre Hirău, povestitorul deslușește în depărtare, într-o holdă, printre secerători, o momie neagră tîrtoare pe pământ. Apropiîndu-se, rămîne uimit cînd își dă seama că vietatea nedistinctă este o babă care, la întrebarea „Ce faci acolo, mătusă?”, răspunde gîlînd: „La, ce să fac? Secer. Vai de capul meu, De dimineață, de cînd s-a trezit geană de ziuă, am venit. Era dator băietu... Da pe dînsul l-au chemat la cazarmă... Și m-au luat pe mine...” La care, un bătrîn explică: „Vai de capul ei... O biată păcătoasă... Așa-i ea, betegă... Boală femeiască... Ce să facă? Parcă o iartă cineva?”. (*În drum spre Hirău*). Un „rumîn” sârman, prins în pătura boierească, povestește cu o clipă înainte de a-și da duhul în urma bătăii primite de la slugile ciocoiului: „Is un biet muncitor... M-au fărmat niște rumini... Și mi-a murit un copil și n-aveam cu ce-l îngropa... ș-am vrut să duc la țîrg un car de lemne! (*Hoțul*).

Ca urmare a vieții chinuite pe care o duc, eroii dintr-o serie de opere sînt oameni închiși, bănuitori, scumpi la vorbă. Mișcarea sufletească a multora din ei e limitată, redusă la cîteva reacții elementare; o singură coardă vibrează cu intensitate în inima tuturor: ura mistuitoare împotriva împilătorilor, ură ce, în împrejurări prielnice, se transformă în războare nemiloasă. Iată-l pe vînătorul Marin din *Păcat boieresc* —

o figură caracteristică galeriei eroilor sadoveni, a celor din primele cărți indeosebi. De o tăcere dusă până la muțenie, el deschide gura numai în cazuri excepționale — și atunci spre a-și spune pătimirea crudă: „— Nu, la noi nu-i chip să trăiască ruminul! Pe mine m-a sărăcit boierul ăl de-a murit, și ăsta care a venit, m-a afundat și mai rău în necaz... am rămas numai cu casa — atît — și cu pușca...” Singura dorință ce i-a mai rămas în viață este aceea de a se răzbuna și, cînd un tînăr boier ce-i păruse o clipă cumsecade îi necinstește fiica, năpăstuitul pușcaș, rinjește cu un tel de satisfacție lioroasă, pregătindu-se să-l sugrume:

„— Boierule!... Ciocoiful! Și tu, mă, ai făcut ca ălalăt, ăl de-a murit! Ei mi-a rușinat muierea, m-a sărăcit, m-a prigonit, — și acuma ciocoiful iar sărăta... Iar s-arată! Ce-ai făcut, cine, de ce mi-ai rușinat copila? De ce-ai ucis-o? De ce m-ai otrăvit?”

Impotriva jăcmăntorilor și gîzilor, țărani din operele scrise de Sadoveanu înainte de eliberare, nu cunoșc deocămdata alte mijloace de luptă, decît refugiu în sălbăcie sau răbufnirea narhică, gestul disperat al omului ce nu mai are nimic de pierdut. Petrache din *O umbră* pîndește noaptea la drum tănuit întoarcerea „perceptului” de la Iași, ca să-l „judece” el, „că altcineva nu se găsește!” Dezertorul din *Emigranții la Brazilia* îl ucide pe boierul care îi necinstise sora. În ura lor nepotolită, țărani din opera lui Sadoveanu nu-l socotesc pe boier „creștin” și „moldovan” ca ei, el „se cheamă că nu-i de-ai noștri” și în imaginația lor acesta e sortit, pe lumea cealaltă, să tragă veșnic la jug, preschimbat în bivol (*Un instigator*).

Izbucnirile de revoltă ale țărănilor trudiți, surprinse de Sadoveanu, demonstrează cu putere adevărul că poporul român n-a fost niciodată un popor resemnat, și că îndelunga sa răbdare e o dovadă a vitalității sale, a capacității de a rezista vicisitudinilor, a resurselor infinite de energie. Chiar ajungînd niște fapte posace, pe jumătate sălbăticiți, eroii sadoveni iubesc viața și speră într-o soartă mai bună, cel puțin pentru urmașii lor. Ilie Bădișor din *Bulboana lui Vălimăș*, Broz din *Valea Frumoasei*, Ania din *O istorie de demult* și alții nu pot fi opriți de

nimic și de nimeni să-și împlinească dragostea.

Profund realiști, ei se simt fericiți, atunci cînd falcultățile lor umane se pot dezvolta în toată plinătatea. Eroii sadovenienu au ceea ce poporul nostru numește atît de expresiv „omenie”. Sentimentul tovrășiei, devotamentul față de cei de o seamă cu ei, inobilează caracterul acestor oameni simpli.

Suferința lor începe atunci cînd obstacole greu de biruit se pun în calea împlinirii lor umane. Biruiți de vitregia vieții, desumanizați de exploatare și umilnță, mulți oameni se prăbușesc, asemeni lui Marin pușcașul, într-o depresiune nevindecabilă. Dar și mai numeroși sînt aceia care se țin tari.

Niță Lepădat din *Bordeienii*, un flăcău sărman, al nimanui, răspunde cu un calm imperturbabil vechilului boieresc Sandu Faliboga. O figură tipică de erou combativ, hotărit să ia viața de piept, e Vitoria Lipan din *Baltagul*. Dezvoltînd motivul din *Miorița*, acest roman reliează, prin zugrăvirea Vitoriei Lipan, ideea nesupunerii omului din popor în fața sorții, ideea biruirii prin iscusință și luptă a năpastelor abătute asupra vieții.

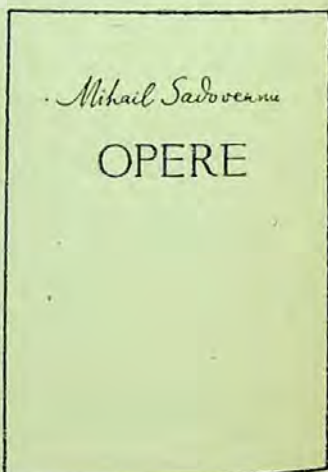
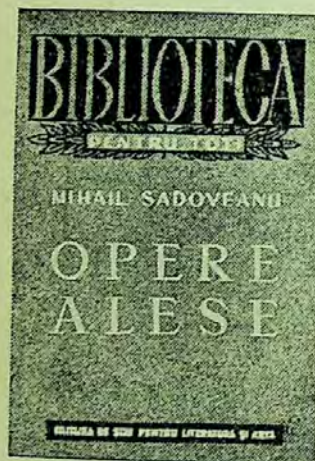
Toate scrierile de dinainte de eliberare ale lui Mihail Sadoveanu relevă în felurite chipuri, taptul că în poporul muncitor sînt immagazinate forțe nescutate care, în veacurile crunte, așteptau să fie chemate, diriguite, spre a înfaptui năzuințele milenare ale celor mulți. În perioada dominației burghezo-moșierești, scriitorul n-a găsit răspuns întrebării cum anume pot fi organizate, călăuzite aceste forțe. După instaurarea puterii populare în țara noastră însă, Mihail Sadoveanu a descoperit — prin lărgirea considerabilă a înțelegerii fenomenelor sociale — cheia acestei arzătoare probleme care a răscolot conștiința celor mai buni scriitori din trecut. Realizînd în Mitrea Cocor primul erou de tip nou din literatura noastră, scriitorul a reușit să arate cu excelențe mijloace artistice calea spre o viață liberă, fericită a țărănimii muncitoare: lupta organizată, condusă de partidul clasei muncitoare, impotriva exploatareitorilor. Crearea lui Mitrea Cocor e o urmare firească, necesară, a drumului artei lui M. Sadoveanu. Toți eroii săi, de mai înainte prefigurează apariția dirzului luptător pentru viața nouă. Opera marului clasic se împlinește astfel sub zo-

dia cea mai fericită. Toți clasicii premergători au închis ochii înainte de a putea să vadă născându-se eroul merit să înfăptuiască ceea ce ei năzuiseră doar. Mihail Sadoveanu însă a reușit să plămuziască, concret, cîmpul omului nou, din brațele și inima căruia se zămislește viitorul. Aprig la bucurie și minie, fără îndurare cu dușmanii, asemenea lui Marin pușcașul, Ion, Petreache, Vitoria Lipan și alții ca ei, Mitrea Cocor le este însă calitativ superior. În armată, unde a pătimit nu mai puțin decît Magherca și Prostire, flăcăi ale căror cazuri sînt descrise cu un umor străbătut de amarăciune în *Amințirile căprarului Gheorghită*, Mitrea a întîlnit și oameni minunați, a întîlnit comuniști, care i-au adus în suflet primele lumini. A cunoscut apoi o parte din viața nebănuită a țării socialismului, patria visată de muncitorii întregii lumi. De aici s-a întors alt om decît plecase. Mitrea Cocor devine un mobilizator al țărănilor muncitori din satul său, în fruntea cărora pornește la împărțirea pămîntului boieresc — primul pas spre eliberarea din ghiarele mizeriei și ale robiei.

În *Aventură în Lunca Dunării*, M. Sadoveanu imaginînd reîntoarea în viață a unui bătrîn intelectual ieșan, cîrșit, dar izolat de lume timp de trei decenii, scriitorul comunică impresiile culese de eroul său într-o gospodărie agricolă de stat. Cu arta sa bine cunoscută, Sadoveanu luminează „chipuri ale lumii nouă” care, în contrast cu imaginea

pe care bătrînul visător și-a făurit despre lume cu decenii în urmă, releva prospețimea, neasemuita trumusețe a vieții noastre noi. Sînt figuri de oameni ai zilelor noastre, ca Emilian Popovici, directorul gospodăriei, tineri cu mintea ageră și simțirea nealterată (Mitrîță Grozăvescu), copii sănătoși care au deschis ochii sub soarele Republicii. Părtași acestora la clădirea lumii noi, moșnegii Bira, cioban, Vasile Bistrîțeanu, prisăcar, și — cel mai virstnic — Irimia Dorobanțu, intrat în pragul celei de a suta primăveri a existenței sale, reproduc graiul savuros și înfățișarea eroilor din trecut ai maestrului Sadoveanu, vîndînd însă o surprinzătoare înnoire a conștiinței. Plină de lumină și poezie (deși nu lipsesc imagini ale luptei împotriva a ceea ce e învechit și dăunător), *Aventură în Lunca Dunării* e un imn înălțat vieții noi a poporului nostru muncitor.

Realizînd o asemenea operă, în care răsună, ca într-o amplă simfonie, tot ce are mai înălțător natura acestei țări și sufletul stăpînitorilor ei de azi, Mihail Sadoveanu a binemeritat de la popor cinstirea și dragostea neprecupețită. De mai bine de o jumătate de veac, creațiile celui mai mare scriitor al vremii noastre formează și educă generații de cititori și vor constitui în veșnicie comoara aleasă a sufletelor dornice de frumos. Cu prilejul împlinirii vîrstei de 75 de ani, poporul nostru venerează în Mihail Sadoveanu pe unul din fiii cei mai buni ai acestei țări.

BIBLIOTECI RAIONALE și de la SATE

Bibliotecile în ajutorul dezvoltării agriculturii

Pînă în anul 1950 — cînd au luat ființă biblioteca regională și primele biblioteci raionale și sătești — două biblioteci publice, una în orașul Galați și alta la Brăila și un număr de 329 biblioteci ale căminelor culturale, orășenești și de la sate, deserveau cu cărți populația din regiunea Galați. Majoritatea acestor biblioteci, îndeosebi cele de la sate, nu erau conduse de un personal special pregătit, ci în multe cazuri de directorii căminelor culturale. Fondul de cărți al acestor biblioteci totalizau 158.189 volume (cărți și broșuri).

În prezent, în regiunea Galați funcționează o bibliotecă regională, 7 biblioteci raionale, 31 biblioteci sătești, 396 biblioteci ale căminelor culturale orășenești și de la sate și case de citit, 146 biblioteci ale colturilor roșii din gospodăriile agricole colective, totalizînd un fond de 515.313 volume.

Crearea bibliotecii regionale, a celor raionale și sătești, dotate cu bogate fonduri de cărți și conduse de cadre salariate și pregătite din punct de vedere profesional, a adus o îmbunătățire simțitoare în munca cu cartea în întreaga regiune.

BIBLIOTECI SĂTEȘTI

Înființarea celor 31 biblioteci sătești a însemnat un pas înainte în munca de difuzare și popularizare a cărții în rîndul populației de la sate, unele din aceste biblioteci reușind de la început să devină unități culturale vii, frecven-

tate de un număr din ce în ce mai mare de cititori din rîndul țărănilor muncitori. Putem cita de pildă biblioteca sătească din comuna Ivești, raionul Liești, biblioteca sătească din comuna Isaccea, raionul Tulcea sau biblioteca sătească din comuna Rîmnicelul, raionul Brăila.

Una din sarcinile importante ale bibliotecilor sătești este contribuția pe care trebuie s-o aducă la dezvoltarea agriculturii printr-o muncă susținută de difuzare și popularizare a cărților agro-zootehnice.

Înțelegînd această sarcină, unele biblioteci, prin munca dusă cu însuflețire au obținut realizări din cele mai frumoase. Biblioteca sătească din comuna Ivești condusă de la înființarea sa din anul 1952, de către tov. Dimofte Ruxandra, organizînd manifestări de masă pentru popularizarea cărții agrotehnice cum sînt: expozițiile de cărți, recenzii, întîlniri între cititorii bibliotecii și frunțași ai recoltelor bogate, a contribuit la dezvoltarea interesului și gustului de citit al populației din comună. Astfel, țăranul muncitor Lazăr Gheorghe citind broșurile **Indrumătorul cultivatorului sfeclii de zahăr de C. Stănescu și Să aplicăm metode avansate în cultura sfeclii de zahăr**, de Gh. Olteanu, a obținut în anul acesta o recoltă de 20.000 kg. sfeclă de zahăr la hectar. Astăzi biblioteca numără printre cititorii săi permanenți peste 240 țărani muncitori. Biblioteca Iordache Maria, res-

pensabila bibliotecii satești din comuna Isaccea, în colaborare cu „Librăria noastră” din comună avînd și sprijinul inginerului agronom, a organizat prezentări de cărți agrotehnice, legate de muncile agricole ce se practică în comună.

De asemenea, tov. Pătrunoiu Manda, responsabilă bibliotecii satești din comuna Rîmnicelul, folosește în permanență metoda colportajului de cărți agrotehnice. În timpul muncilor agricole, cînd țăraniș muncitori sînt ocupați la cîmp, ea merge la locul lor de muncă și acasă la ei, ducîndu-le cărți legate de muncile în curs.

Dar nu toate bibliotecile satești din regiunea Galați pot fi socotite că desfășoară o activitate multumitoare în ceea ce privește răs-pîndirea cunoștințelor agrotehnice și în special a acelor cărți legate de sarcinile agricole, specifice comunei respective. În această direcție, bilanțul activității majorității bibliotecilor satești din regiunea Galați prezintă multe aspecte negative.

La bibliotecile satești din comunele Tudor Vladimirescu, raionul Liești, Independența, raionul Galați, Ianca-Sat, raionul Filimon Sîrbu, Turcoaia, raionul Măcin, Valea Cînepii, raionul Brăila, etc., nu se organizează o activitate de masă susținută, cum ar fi cercuri de citit, consfătuiri asupra cărților agrotehnice, întîlniri între cititori și frunțași ai recoltelor bogate. Consecința acestor lipsuri se oglindește în faptul că bibliotecile mai sus amintite și-au apropiat un număr foarte mic de cititori din rîndul țărănilor muncitori. De exemplu, biblioteca satească din comuna Tudor Vladimirescu a fost frecventată în decurs de două luni — între 20 iulie — 20 septembrie a.c. — de numai 5 țărani muncitori. La biblioteca satească din comuna Independența, din totalul de 391

cititori, numai 20 sînt țărani muncitori, iar în perioada muncilor agricole de primăvară și vară, biblioteca a înregistrat doar 3 cititori țărani muncitori.

În anii care au trecut de la înființarea bibliotecilor satești se poate constata o creștere simțitoare a fondurilor lor de cărți. Așa de exemplu, în anul 1953, numărul volumelor era de 57.572, iar la sfîrșitul anului 1954 de 79.268 volume, ceea ce reprezintă în medie peste 2500 volume de fiecare bibliotecă. Dar măsura în care aceste fonduri de cărți au servit scopului creșterii producției agricole la hectar și al dezvoltării agriculturii pe plan local lasă încă mult de dorit.

Știind că specificul unei părți a regiunii Galați este agricol și pescăresc, ar fi trebuit ca în bibliotecile satești respective să se găsească lucrări corespunzătoare. Ori tocmai în această privință se constată lipsuri serioase, dovedindu-se o slabă preocupare din partea conducerii acestor biblioteci cu privire la achiziționarea de cărți cerute de nevoile comunei. În raionul Tulcea, de exemplu, unde pescuitul este una din ocupațiile principale ale populației de la sate, lipsesc din bibliotecile satești cărți în legătură cu pescuitul. În unele biblioteci satești ca Mahmudia, Sulina-și Chilia Nouă, situate în sate pescărești, se simte lipsa acestor cărți.

Alte biblioteci satești au achiziționat cărți tehnice și agrotehnice de nivel superior în cîte 3—8 exemplare, care nu sînt cerute de nimeni. Astfel, găsim cărți ca **Bacteriozele animale** de Nicolae Stamatiu, **Zoogeografia** de N. A. Bobrinski, etc. În schimb bibliotecile au puține cărți și broșuri agrotehnice dintre cele nou apărute, scrise pentru țărănimea muncitoare, în care se popularizează metode noi, menite să contribuie la

Consfătuire cu bibliotecarii la biblioteca regională Galați

creșterea producției agricole la hectar.

Se constată de asemenea un procentaj scăzut al cărților agro-zootehnice față de totalul volumele existente în biblioteci. Așa de exemplu, din cele 4557 volume ale bibliotecii sătești din comuna Ianca-Sat, numai 386 sînt agro-zootehnice.

Folosind din plin condițiile create, bibliotecile sătești trebuie să treacă la reorganizarea muncii cu cartea agrotehnică, să desfășoare o activitate susținută și continuă, pentru largă popularizare și răspîndire a cunoștințelor agro-zootehnice.

BIBLIOTECILE RAIONALE

Cele 7 biblioteci raionale înființate în anii 1951 și 1952 în regiunea Galați, au un fond de peste 89.294 volume.

Deși unele dintre ele, cum sînt cele din Ivești, Bujor, Măcin, Filimon Sirbu și Insurăței, funcționează în centre de raioane sătești fiind mai apropiate ca activitate de bibliotecile sătești, iar celelalte două — de la Tulcea și Brăila — în orașe reședință de raion, și unele și altele au sarcina difuzării cunoștințelor agrotehnice în raionul respectiv, pentru sprijinirea dezvoltării agriculturii, ceea ce necesită o bună cunoaștere a specificului agricol al raionului în care activează.

Înțelegînd în mod just această

sarcină, biblioteca raională din Tulcea și-a întocmit o evidență a bibliotecilor din raion, în care se oglindesc fondurile de cărți și specificul fiecăreia. Această situație servește pe de o parte la aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor iar pe de altă parte ca o orientare pentru deplasările pe teren și urmărirea bibliotecilor mobile trimise.

Sarcina bibliotecilor raionale de a contribui prin munca lor la dezvoltarea agriculturii în regiunea Galați, nu este privită însă cu destulă seriozitate și de celelalte biblioteci raionale. Verificînd activitatea acestor biblioteci în diferite perioade ale lucrărilor agricole din acest an, ne-am fi așteptat să găsim o activitate bogată și variată, corespunzătoare unei biblioteci raionale, date fiind fondurile de cărți agro-zootehnice pe care le au și în același timp cadrele de care dispun, unele cu experiență de 2—3 ani în munca cu cartea. Dar situația în această direcție se prezintă destul de slab în întreaga regiune.

Cadre pregătite, cum sînt cele de la bibliotecile raionale Brăila, Măcin, Insurăței, Bujor, nu aplică cu suficientă perseverență metodele noi ale muncii cu cartea și în special în propaganda cărții agrotehnice. Biblioteca raională Bujor, situată în centru de raion sătesc, cu circa 3000 locuitori țărani muncitori, n-a întreprins nici o acțiune de popularizare a cărții agrotehnice, iar de patru luni colectivul acestei biblioteci nu s-a mai deplasat pe teren, pentru îndrumarea celor trei biblioteci sătești, 29 biblioteci ale căminelor culturale, 2 case de citit și 18 biblioteci ale colturilor roșii. În acest caz, de ce fel de îndrumare mai poate fi vorba?

Biblioteca raională Măcin, este frecventată numai de 14 țărani muncitori din totalul de 320 citi-

tori înscriși de la începutul anului 1955.

Situația aceasta este determinată de lipsa totală a organizării manifestărilor de masă cu cartea agrotehnică. În general frecvența și numărul cărților difuzate la această bibliotecă este foarte mică. Sînt zile în care biblioteca nu înregistrează nici o frecvență (23. IX., 24. IX.), iar în celelalte zile abia realizează 10—20.

*

Toate aceste lipsuri semnalate în activitatea cu cartea agrotehnică a bibliotecilor sătești și raionale din regiunea Galați trebuie să dea de gîndit atît secțiunii culturale regionale, secțiilor culturale raionale cît și conducerii bibliotecii regionale.

Biblioteca regională Galați, care în anii trecuți a fost fruntașă pe țară, desfășurînd și o activitate susținută în propaganda cărții agrotehnice, s-a preocupat în mare măsură de îndrumarea metodică și bibliografică a bibliotecilor din regiune, dar această muncă nu a dat roadele așteptate.

Astfel, listele bibliografice întocmite în ultima vreme pe teme: **Ce să citim pentru a obține rezultate frumoase în îngrijirea culturilor, Ce să citim în legătură cu agrominimul și zootehminimul, Știința în slujba dezvoltării agriculturii, G.A.C. pe drumul luminos al belșugului**, trase la șapirograf fără grijă, au ieșit nelizibile.

De asemenea, ele au fost trimise tuturor bibliotecilor din regiune, fără să se țină seamă de culturile care se practică în fiecare raion.

Din acestea se vede că biblioteca a urmărit îndeplinirea în mod mecanic a sarcinilor înscrise în planul său de muncă, la acest capitol.

Secția metodică și bibliografică a bibliotecii regionale Galați, con-

dușă de tov. Bourceanu Laurențiu, trebuie să-și revizuiască activitatea și să treacă de îndată la elaborarea unor materiale de îndrumare întocmite pe baze științifice, respectînd specificul bibliotecilor cărora se adresează. Bine întocmite, aceste materiale trebuie să constituie modele pentru bibliotecile raionale, care la rîndul lor au sarcina să elaboreze materialele bibliografice pentru bibliotecile din cuprinsul raionului respectiv. Totodată, materialele întocmite să fie însoțite de explicații concrete de felul cum să fie folosite.

Pentru continua îmbunătățire a activității sale bibliografice și metodice, biblioteca regională trebuie să urmărească pe teren felul cum ajută aceste materiale pe bibliotecari și rezultatele ce le obțin prin folosirea lor.

La rîndul său, secțiunea culturală regională și secțiile culturale raionale trebuie să ia măsuri concrete pentru îmbunătățirea conținutului muncii de îndrumare a bibliotecilor, prin deplasări pe teren și buna pregătire și desfășurare a seminarilor raionale și regionale.

Îmbunătățirea conținutului muncii cu cartea agrotehnică, justa aprovizionare a bibliotecilor cu cărțile necesare, instruirea cadrelor, precum și controlul permanent al muncii desfășurate de bibliotecari trebuie să stea în centrul atenției secțiunii culturale regionale.

În această privință secțiunea culturală regională trebuie să se orienteze după sarcinile concrete trasate de Comitetul regional de partid, în urma ședinței de analiză a muncii culturale în regiunea Galați din luna mai a.c., în ceea ce privește intensificarea propagandei cunoștințelor agrotehnice în rîndurile populației din satele regiunii Galați.

Plan de muncă pentru lunile de iarnă

Pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce revin bibliotecarilor sătești în educarea comunistă a țăranimii muncitoare, pentru lămurirea ei asupra necesității transformării socialiste a agriculturii și pentru mărirea producției la hectar, este necesară o muncă bine planificată și organizată. Munca bibliotecarilor sătești este multilaterală și de răspundere. Pentru ca ea să aibă continuitate și să se desfășoare la un nivel înalt și fără lipsuri este important ca întreaga ei activitate să se desfășoare conform unui plan.

Planul constituie cea mai importantă condiție pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin bibliotecarilor în munca de popularizare a cărților. Biblioteca sătești trebuie să aibă un plan anual, trimestrial și lunar, care trebuie să se orienteze după sarcinile trasate de partid și guvern, sarcini ce trebuie aplicate la situația specifică a comunei respective. Aceasta cere o temeinică studiere de către bibliotecari a tuturor măsurilor stabilite în ceea ce privește mărirea recoltelor la culturile agricole, creșterea șepțelului de vite etc. în comuna respectivă, în satele sau cătunele aparținătoare. Convorbirile cu președintele comitetului executiv al sfatului popular respectiv, cu agronomul, cu zootehnicianul, vor da posibilitate bibliotecarului să cunoască problemele cele mai importante și să se orienteze just la procurarea și popularizarea cărților celor mai potrivite.

Planul anual oglindește sarcinile și conținutul activității bibliotecii, munca de atragere și deservire a cititorilor, munca de completare și de organizare a fondului de cărți, atragerea în muncă a unui colectiv și activitatea acestuia, ridicarea cunoștințelor politice și a calificării profesionale a bibliotecarului ca și norme de muncă administrativă.

Pe baza planului anual se elaborează planurile trimestriale care stau la baza îndeplinirii din trimestru în trimestru a sarcinilor trasate pentru întregul an și contribuie la controlul realizării planului anual.

Planurile lunare arată ce sarcini vor fi realizate în luna respectivă, care trebuie să fie defalcate pe săptămâni și pe zile, arătând clar activitatea fiecărei zi. Planurile lunare se întocmesc pe baza planurilor trimestriale.

Lunile de iarnă, mai ales în mediul rural, oferă un prilej minunat pentru intensificarea cititului individual cât și pentru atragerea țăranilor muncitori la cititul în colectiv fie la bibliotecă, fie la cercurile de citit.

Biblioteca sătească din comuna Camăr (raionul Simleul Silvaniei, regiunea Oradea) condusă de tov. Rusu Elisabeta și-a întocmit un plan de muncă în spiritul celor de mai sus. El privește activitatea pe lunile octombrie 1955—martie 1956, (deci pe întreaga perioadă a trimestrelor IV a. c. și trimestrul I 1956). În aceste luni există condiții multiple ca activitatea bibliotecii să se desfășoare la un nivel cerut. Publicăm mai jos planul bibliotecii sătești din comuna Camăr, care cuprinde șapte capitole.

Cap. I. Obiectivele planului de muncă

Acest capitol stabilește sarcinile și conținutul activității bibliotecii pentru lunile de iarnă, prin care bibliotecara își propune executarea următoarelor sarcini:

1. Legătura permanentă cu organizația P.M.R., organizația U.T.M., comitetul executiv al sfatului popular comunal și cu secția culturală a sfatului popular raional pentru cunoașterea tuturor sarcinilor ce revin comunei pe plan politic, economic, cultural.

2. Punerea la dispoziția celor interesați a cărților necesare învățămîntului de partid, U.T.M. și a celor care studiază în cercurile organizate de căminul cultural.

3. Larga popularizare a Hotărîrilor partidului și guvernului, a materialelor privind Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Român, a operelor clasice ale marxism-leninismului, cărților politico-sociale, de știință popularizată a cărților agrotehnice legate de sarcinile specifice comunei, precum și a cărților de literatură și literatură pentru copii.

4. Mărirea numărului de cititori de la 940 la 1400.

5. Completarea fondului bibliotecii cu cărțile legate de problemele comunei, justa organizare a fondului de cărți și buna lui păstrare.

6. Reorganizarea colectivului de muncă pentru participarea activă la organizarea acțiunilor bibliotecii.

7. Intensificarea concursului „Iubiți cartea” și antrenarea unui număr cât mai mare de participanți (pînă la 1 octombrie au fost înscriși 94 participanți).

8. Întărirea colaborării cu colțurile roșii ale G.A.S. și G.A.C., Munca de educare a copiilor, se va desfășura în colaborare cu școala, popularizîndu-se în rîndurile lor, cărțile despre viața și activitatea marilor luptători comuniști,

despre patria noastră, despre lupta pentru menținerea și consolidarea păcii în întreaga lume.

9. Dezvoltarea rețelei de biblioteci mobile în comună și în satele aparținătoare.

10. Ridicarea nivelului politic și profesional al bibliotecarei.

Cap. II. Deservirea cititorilor

Această parte a planului este deosebit de importantă, întrucât reflectă întreaga activitate a bibliotecii. Ea arată metodele de muncă folosite de bibliotecari pentru atragerea cititorilor, pentru popularizarea cărților, organizarea acțiunilor de masă, ca expoziții, recenzii, seri literare, discuții asupra cărților.

a) Atragerea cititorilor și popularizarea bibliotecii

1. Se va intensifica popularizarea cărților prin colportaj la casele țăranilor muncitori de către bibliotecară și membrii colectivului de muncă, răspunzând fiecare pentru difuzarea cărților în sectorul lui.

2. Se vor face vizite la casele țăranilor care încă nu frecventează biblioteca, aducându-le cărțile cele mai potrivite, îndeplinind astfel lozincă „nici o casă fără cititori“.

3. Se va trimite un articol revistei „Călăuza bibliotecarului“ despre modul cum biblioteca a reușit să deservescă pe țăranii muncitori cu cărțile cele mai potrivite.

4. La sfârșitul lunilor de iarnă se va organiza cu cititorii bibliotecii o consfătuire în care se va analiza cum și-a îndeplinit biblioteca sarcinile propuse în planul său de muncă.

5. Se va prezenta lunar secției culturale a sfatului popular raional o dăre de seamă asupra activității bibliotecii, din care un exemplar se va înainta Comitetului executiv al sfatului popular raional, iar un alt exemplar bibliotecii raionale. La sfârșitul perioadei lunilor de iarnă va face o dăre de seamă în fața cititorilor și se va prezenta un raport secției culturale a sfatului popular raional, cu avizul sfatului popular comunal.

b) Munca cu cititorii

Popularizarea cărților politico-sociale și informarea politică

1. Pentru educarea comunistă a țăranimii muncitoare, biblioteca va organiza la timp popularizarea celor mai importante Hotărâri ale partidului și guvernului, și a materialelor privind Congresul al II-lea al P.M.R. prin 10 citiri în colec-

tiv și prin 12 expuneri a acestor documente în vitrină.

2. În ajutorul învățămîntului de partid, biblioteca își va completa fondul cu cărțile necesare, punînd exemplarele la dispoziția cursanților.

3. Se vor face cinci expoziții de cărți cu ocazia diferitelor comemorări, aniversări sau evenimente mai importante, ca de exemplu: Ziua Mondială a Tineretului (17 noiembrie) cînd se vor ține citiri în colectiv din articolele ce vor apărea în ziarul „Scinteia tineretului“; cu ocazia Lunii Prieteniei Romino-Sovietice; în timpul și după ținerea Congresul al II-lea al P.M.R.; de ziua proclamării Republicii Populare Romine (30 Decembrie) cînd se va citi și o conferință legată de această cucerire fundamentală a poporului nostru, etc.

4. Sub îndrumarea organizației de bază P.M.R. din comună se va face săptămînal informarea politică a țăranimii muncitoare prin citirea materialelor din ziare și reviste, privind evenimentele interne și internaționale, antrenînd cît mai mulți țăranii muncitori la discuții (20 citiri în grup).

5. Numărul cărților ideologice și politice citite în trim. IV. 1955 și trim. I. 1956 va crește cu 15% față de perioada corespunzătoare din anul trecut.

Popularizarea cărților despre U.R.S.S. și a cărților sovietice

O preocupare a bibliotecii este popularizarea cărților care ne vorbesc despre viața fericită a oamenilor sovietici și a succeselor obținute de marea Țară a Socialismului în drum spre comunism.

1. Se vor organiza trei lecturi în colectiv din cărți care descriu metodele de muncă ale colhoznicilor din U.R.S.S.

2. Trei expoziții de cărți cu tema: *Să urmăm exemplul colhoznicilor sovietici.*

Popularizarea cărților de știință a naturii

1. Pentru combaterea și stîrpirea superstițiilor se vor organiza 2 expoziții cu temele: *Origina omului și Știința învinge.*

2. În cercurile de citit se vor citi în colectiv cinci cărți din colecția „Socetății pentru Răspîndirea Științei și Culturii.“

3. Se vor face 3 recenzii a cărților nou apărute în colecțiile de știință popularizată.

Popularizarea cărților agricole

1. Pentru sprijinirea țăranimii muncitoare în obținerea unei recolte îmbelșugate se va face popularizarea intensă a agrominimului și zootehminimului.

2. O atenție specială se va acorda îndrumării membrilor G.A.C. și a salariaților G.A.S. din comunele Carastelec și Balc, situate în raza de activitate a comunei.

3. Se vor organiza două expoziții de cărți cu teme: **Cum putem obține o recoltă bogată în comuna Camăr, Cum să asigurăm o recoltă bogată de struguri.**

Un loc important îl va ocupa în munca bibliotecii popularizarea țăranilor muncitori care au obținut recolte bogate, precum și a metodelor întrebuițate de aceștia.

4. Se vor organiza 12 citiri în colectiv din broșuri agrotehnice, în special despre cultivarea porumbului și grâului, precum și din cărți despre viticultură și apicultură, potrivit specificului comunei.

5. Se vor procura prin colectură sau prin schimb interbibliotecar (biblioteca regională și raională) cărțile agrotehnice necesare pentru intensificarea cititului în lunile de iarnă.

6. Activitatea cercului agrotehnic va fi sprijinită punându-se la dispoziția celor care urmează cercul, cărți legate de temele lecțiilor, dându-se totodată acestor cititori îndrumările necesare.

7. Pentru o cit mai bună însușire a regulilor agrotehnice se vor organiza 3 discuții asupra cărților în legătură cu însămintările de primăvară, la care va fi invitat și inginerul agronom din comună.

8. Numărul cărților agrotehnice citite în trim. IV 1955 și trim. I 1956 va crește cu 25% față de numărul cărților citite în perioada respectivă din anul trecut.

Popularizarea cărților de literatură

1. Se va intensifica popularizarea cărților de literatură, atît prin stimularea citirii în colectiv, cit și a lecturii individuale.

2. Se vor organiza 8 recenzii și lecturi în colectiv din operele scriitorilor I. L. Caragiale, I. Creangă, M. Eminescu, M. Sadoveanu și Jozsef Attila. Aceste acțiuni vor da posibilitate dezvoltării concursului „Iubiți cartea”.

3. Se va organiza o seară literară cu contribuția corpului didactic în cinstea aniversării a 75 de ani de la nașterea marelui nostru prozator Mihail Sadoveanu. Cu această ocazie se va organiza și o expoziție de cărți din operele sale.

4. O consfătuire cu cititorii asupra cărții Mitrea Cocor se va organiza cu cititorii bibliotecii. La această acțiune se va cere sprijinul bibliotecii raionale.

5. Vor fi popularizate cărțile literare sovietice traduse în limba română.

Munca cu cititorii copii

1. Se vor organiza de două ori pe lună citiri în colectiv cu micii cititori din cărțile editate pentru copii în limbile română și maghiară.

2. Cu ocazia desfășurării Lunii prieteniei romino-sovietice, bibliotecă va organiza două după-amiezi de basm din cărțile sovietice: *Basme populare cazahe, Poezii pentru copii*, de S. Marșak.

1. Numărul cititorilor va fi ridicat de la 940 la 1400, pînă la terminarea perioadei lunilor de iarnă și anume: sub 16 ani 30%, restul cititori adulți (femei și bărbați).

2. Indicele de citit la bibliotecă a fost în ultimele 8 luni de 4,8 pe cap de cititor; biblioteca își propune să ridice această cifră la 5.

3. Numărul cărților împrumutate la cititori va fi de 6000.

4. Frecvența cititorilor fiind în prezent 7, în perioada lunilor de iarnă va fi ridicată la 9.

Cap. III. Fondul de cărți al bibliotecii

Partea a treia a planului este consacrată problemelor completării, studierii, organizării și controlului fondului de cărți. Se vor studia cărțile pe anumite probleme, se vor întocmi liste pentru achiziționarea de cărți noi, se vor scoate cărțile învechite, se vor face abonamente la ziare și reviste. Planul cuprinde și inventarierea cărților intrate, precum și grija pentru păstrarea lor.

a) Completarea fondului de cărți

1. Biblioteca va întocmi liste cu cărțile care lipsesc din domeniul agriculturii, viticulturii, științei popularizate, literaturii, literaturii pentru copii și sport.

2. Ținerea unei evidențe a cererilor de cărți nesatisfăcute.

3. Intocmirea unui plan pentru completarea fondului de cărți și a cerințelor cititorilor.

4. Scoaterea tuturor cărților învechite, ori cu conținut depășit.

5. Se vor face abonamente la zierele „Știința”, „Știința tineretului”, „Előre”, „Albina”, „Călăuza bibliotecarului”, „Îndrumătorul Cultural”.

b. Organizarea fondului de cărți

1. Inventarierea și înregistrarea în registrul de mișcare a fondului tuturor cărților intrate în bibliotecă și punerea lor în circulație cel mult în 8 zile din momentul intrării.

2. Avizarea cititorilor întârziată în vederea recuperării cărților nerestituite după 30 de zile.

3. Recuperarea cărților nerestituite din anii 1951—1955, care se ridică la 400 exemplare.

4. Educarea cititorilor pentru restituirea la timp și pentru păstrarea în bună stare a cărților împrumutate.

Cap. IV. Munca cu colectivul bibliotecii

Munca cu colectivul este o problemă importantă în activitatea bibliotecii, deci trebuie oglindită în plan. Capitolul IV este închinat acestei probleme.

1. Biblioteca își propune atragerea a 9 membri dintre care 3 din corpul didactic, 3 utemiști din rîndul țăranilor muncitori și 3 pionieri.

2. Pentru executarea angajamentelor luate prin planul de muncă, sarcinile vor fi repartizate concret fiecărui membru din colectiv.

3. Se vor ține ședințe lunare cu întreg colectivul pentru discutarea metodelor de muncă și analiza realizărilor planului de muncă.

4. Citirea și studierea în colectiv a unor articole din revista „Călăuza bibliotecarului” legată de munca bibliotecii, și punerea în aplicare a metodelor noi.

Cap. V. Biblioteci mobile

Pentru o cit mai bună popularizare a cărților politico-sociale, agricole, de știință popularizată, de literatură, etc., pentru deservirea întregii populații sătești, dezvoltarea rețelei de biblioteci mobile și strînsa colaborare cu celelalte biblioteci existente în comună, constituie un factor important.

1. Biblioteca din Camăr va trimite o bibliotecă mobilă la G.A.S. din comună unde nu există bibliotecă; la G.A.S. în comuna Balc; la pădurea Camăr aflată la o distanță de 5 km. de bibliotecă; în satul Sumal; la G.A.C. din comuna Carastelec, unde bibliotecara Rusu Elisabeta va face cel puțin odată pe lună popularizarea cărților în rîndurile țăranilor muncitori. Se va trimite o bibliotecă mobilă și la Băile Zavan, unde de asemenea nu există nici o bibliotecă.

2. Intensificarea legăturii cu bibliotecarii căminelor culturale din satele aparținătoare prin vizite periodice ajutînd la organizarea fondului de cărți și la popularizarea cărților de toate categoriile. Vor fi îndrumate lunar 2 biblioteci ale căminelor culturale.

Cap. VI. Îmbogățirea cunoștințelor politice și ridicarea calificării profesionale

Pentru a putea face față multiplelor sarcini ce revin bibliotecarilor, ei tre-

buie să-și ridice neconținut nivelul politic și să completeze cunoștințele profesionale. Această parte a planului cuprinde ceea ce bibliotecara își propune să întreprindă în această privință pînă la terminarea lunilor de iarnă.

1. Pentru ridicarea nivelului politic, tov. Rusu Elisabeta urmează anul II al învățămîntului de partid.

2. În vederea calificării profesionale va lua parte cu regularitate la seminariile raionale lunare. Pentru a primi lămuriri la eventualele probleme ce se ivesc în activitatea sa, va ține un caiet de evidență și la seminarul raional va dezbate toate problemele.

3. Va studia temeinic manualul **Tehnica de bibliotecă și Minimum de tehnică de bibliotecă**.

4. Va citi fiecare număr al revistei „Călăuza bibliotecarului” și va pune în aplicare metodele corespunzătoare muncii sale.

5. Va organiza un schimb de experiență cu o bibliotecă satească fruntașă din regiune, propusă de secția culturală.

Cap. VII. Munca administrativă

1. Se va îngriji de lemnele necesare încălzitului bibliotecii, intervenînd din vreme în acest sens la comitetul executiv al sfatului popular comunal.

2. Va mai solicita un număr suficient de lămpi de iluminat și petrolul necesar.

3. Va lua măsuri pentru a menține în permanență curățenia localului.

La întocmirea acestui plan, bibliotecara Rusu Elisabeta din comuna Camăr a studiat următoarele materiale: **Planificarea muncii în biblioteca satească de N. M. Metelkin, Planul de muncă al unei biblioteci sătești în perioada lunilor de iarnă, Munca bibliotecii de masă (pag. 113) și Manualul bibliotecarului sătesc (pag. 94).**

Recomandăm bibliotecarilor ca la întocmirea planului de muncă să consulte aceste materiale și să țină seamă de specificul local și mai ales de realizările în perioada lunilor de iarnă din anul trecut pentru a putea stabili precis obiectivele lor.

Planul global trebuie defalcat pe luni, iar planul lunar trebuie să fie urmărit cu regularitate în fiecare săptămîină, pentru a se ști ce sarcini să fie îndeplinite în zilele săptămîinii curente și celei viitoare, și pentru a se constata ce anume sarcini au rămas neîndeplinite. Numai astfel va ajuta planul de muncă la îmbunătățirea activității bibliotecarilor și va face ca ei să obțină succese în munca cu cartea.

Să întâmpinăm cu cinste CEL DE AL II-LEA CONGRES AL P.M.R.

În cadrul Plenarei din 30 septembrie și 1 octombrie 1955, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român a hotărât convocarea la 23 decembrie al celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român — eveniment istoric în viața partidului și a poporului nostru.

Congresul va face bilanțul realizărilor dobândite de poporul român sub steagul partidului și va trasa programul unui nou avânt spre socialism, spre bunăstare. Apropiatul congres constituie pentru oamenii muncii din patria noastră un prilej de a stringe și mai mult rîndurile în jurul Partidului Muncitoresc Român, de a intensifica lupta pentru realizarea sarcinilor trasate de partid și guvern, pentru întărirea continuă a rolului partidului ca forță conducătoare în Republica noastră Populară.

Referindu-se la munca de propagandă și agitație ce trebuie desfășurată în întâmpinarea celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, ziarul „Scinteia” arată în articolul redacțional din 5.X.1955, că aceasta „trebuie să tindă spre lămurirea politicii partidului și mobilizarea maselor la îndeplinirea ei; o atenție deosebită trebuie acordată politicii externe de pace și colaborare internațională elaborată de partid și guvern, lămuririi evenimentelor internaționale, creșterii forțelor păcii, în fruntea cărora pășesc Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. Totodată, oamenii muncii trebuie educați în spiritul vigilenței față de dușmanii păcii”.

Toate aceste îndrumări ale partidului trebuie să constituie și obiective pe care bibliotecarii să le atingă în activitatea ce o vor desfășura în întâmpinarea mărețului eveniment de la 23 decembrie. Și bibliotecarii la pot îndeplini cu prisosință. Căci ei dispun de numeroase cărți care pot contribui la lămurirea cititorilor asupra tuturor acestor obiective. Folosind bogata experiență acumulată, bibliotecarii

trebuie să-și îndrepte atenția spre popularizarea cât mai largă a acestor cărți în rîndurile maselor de cititori.

Agitația vizuală în jurul cărților constituie una din metodele cele mai eficiente pentru a le face cunoscute unui cerc cât mai mare de cititori. În cadrul acestei metode de popularizare locul de frunte îl ocupă expoziția de cărți. Astfel, bibliotecarii pot întocmi expoziții care să aibă titlul general: *Sub steagul invincibil al partidului — spre noi victorii*. Expoziția va cuprinde două secții: *Trecutul de luptă al Partidului și Politică partidului, izvorul succeselor noastre*.

Prima secție va putea fi ilustrată cu cărți cum sînt *Documente din Istoria Partidului Comunist din România* vol. I (1917-1922), vol. II (1923-1928), *30 de ani de luptă a partidului sub steagul lui Lenin și Stalin* de Gh. Gheorghiu-Dej, *În slujba poporului* de Corneliu Rădulescu, *Sfîrșitul jălbelor, Marea Pregătire, Tehnicul și-a făcut datoria, O poveste simplă* de Al. Jar, *Scinteia în bezna, Clocote, Soarele din anii grei* de A. G. Vaida, *Străinul* de Titus Popovici, *Inimă tinăra* de Azstalos Istvan, *În frunte comunistă* de M. Beniuc, *Războiul de Mișu Dragomir, Pentru fericirea poporului* de Nicolae Moraru și A. Baranga, *Ami de luptă*, etc.

În cea de a doua secție vor figura printre altele și *Rezoluții și Hotărîri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român*, vol. I (1948-1950), ed. II. *Cuvîntare rostită la adunarea festivă pentru sărbătorirea celei de a 11-a aniversări a eliberării României* de Gh. Gheorghiu-Dej, *Congresul frunțașilor din gospodăriile agricole colective, Ură personală* de M. Beniuc, *Bărăgan*, de Em. V. Galan, *Oșel și piine albă* (ediția II-a) de Ion Călugăru, *Piine albă* de Dumitru Mircea, *Desfășurarea* de Marin Preda, *Casa apelor* de Maria Vlad, *Partidului, Versuri* ș. a.

Expoziția indicată de noi va fi îm-

bogațită, după posibilitățile fiecărei biblioteci, cu citate potrivite luate din cuvântările conducătorilor partidului și guvernului nostru, cu fotografii, grafice, etc. care să illustreze tema generală a expoziției și a secțiilor ei.

Bibliotecile de la sate pot organiza o expoziție de cărți pe tema: *Partidul, făuritorul vieții noi din patria noastră*, unde vor fi expuse în primul rând acele cărți și broșuri care ilustrează munca desfășurată de partid pentru reconstrucția socialistă a agriculturii, ca și cele ce zugrăvesc viața nouă a țărănimii muncitoare ce se înfiripă astăzi în satele patriei noastre.

Dar pentru a atrage și stimula interesul cititorilor la lectura materialelor ce trebuie popularizate în această perioadă, bibliotecarii au la îndemână metodele atât de variate ale manifestărilor de masă cu cartea, metode de altfel cunoscute de cei ce muncesc în bibliotecile noastre.

Astfel, se pot organiza expuneri bibliografice care oferă posibilitatea cititorilor de a cunoaște o serie întreagă de cărți legate de o anumită temă, stimulându-le în același timp și interesul pentru lectura lor. Bibliotecarii pot organiza de pildă expuneri pe cele două teme ale expoziției recomandate mai sus, în cadrul cărora vor fi prezentate cărțile enumerate la fiecare secție. De asemenea, o expunere bibliografică poate fi organizată și pe tema: *Sub conducerea înțeleaptă a partidului — spre noi victorii*.

Munca desfășurată în întimpinarea celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român trebuie să prilejuiască bibliotecarilor și organizarea unor rodnice consfătuiri pentru a antrena un mare număr de cititori în cunoașterea și dezbaterea celor mai reprezentative opere literare în care se oglindesc lupta partidului din trecut sau viața oamenilor care construiesc astăzi socialismul în țara noastră, sub conducerea și îndrumarea partidului. Asemenea cărți sînt numeroase și bibliotecarii le pot alege tot din rîndul celor enumerate în cele două secții ale expoziției mai sus arătate.

Nu trebuie să lipsească din activitatea bibliotecilor nici seriile literare al căror program, îmbinînd lectura unor fragmente literare și recitări, să infățișeze cititorilor într-o formă atrăgătoare temele propuse. Așa, de pildă, o seară literară poate fi organizată pe tema: *Chipul comunistului în literatură*. În cadrul acestei teme, cititorii vor avea prilejul să se întîlnească cu figurile atât de dragi lor

cum sînt Pavel Ilie din *Ofel și pline* de Ion Călugăru, Anton V. Filip din *Bărăgan* de Em. V. Galan, Adam Jora din *Pasărea Furtunii* de P. Dumitriu, Melchior din *Piine albă* de Dumitriu Mircea, Țurlea din *Desfășurarea* lui Marin Preda, Lazăr Cernescu din poemul *Lazăr de la Rusca* de Dan Deșliu ș.a.

Perioada de pregătire a celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român coincide cu perioada cînd în satele noastre cercurile de citit își reîncep activitatea, întreruptă în timpul verii. Dînd atenția cuvenită bunei desfășurări a acestora, bibliotecarii de la sate trebuie să popularizeze în rîndul țăranilor muncitori acele cărți care pot contribui la lămurirea și popularizarea politicii partidului la sate, la mobilizarea maselor de țărani muncitori pentru înfăptuirea ei. Citind de pildă, în cercurile de citit, broșurile *Fofoasele muncii unite* (De vorbă cu colectivității cei harnici) de Dumitru Mircea, *Calea Luminoasă* (Din viața de ieri și azi a unui colectiv fruntaș) de V. Iosil, bibliotecarii vor contribui ca țărăimea muncitoare să înțeleagă că singura ei cale pentru o viață îmbelșugată este calea gospodăriilor agricole colective.

În întimpinarea celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, bibliotecarii trebuie să desfășoare o largă activitate în scopul informării politice a oamenilor muncii asupra celor mai importante evenimente interne și externe. Din nici o bibliotecă nu trebuie să lipsească pașonul pentru afișarea ziarului, sau colțul *Ce să citim*, unde să fie afișate cele mai importante articole din ziare și care să fie schimbate cu regularitate. Ar fi bine ca bibliotecarii să întocmească albume tematice care să cuprindă toate materialele ce se publică în ziare în legătură cu apropiatul congres, punîndu-le la dispoziția cititorilor spre a putea fi consultate în orice moment.

Cele arătate mai sus sînt departe de a epuiza variatele și multiplele metode ale muncii cu cartea, care pot fi folosite de lucrătorii bibliotecilor în întimpinarea celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, în funcție de profilul fiecărei biblioteci. La alcătuirea planului de muncă pe lunile noiembrie și decembrie, bibliotecarii trebuie să țină seama de îndrumările date.

Sarcinile ce stau în fața bibliotecarilor nu sînt deloc ușoare. Sîntem siguri însă că ei vor munci cu toată râvnă pentru a le îndeplini, demonstrînd încă odată dragostea și devotamentul lor pentru partidul iubit.

CONCURSUL pentru citirea literaturii „IUBIȚI CARTEA”

Colaborare rodnică

IOAN ELENA

membră în Comitetul U.T.M. de la Uzinele „23 August”

Concursul permanent pentru citirea literaturii de către tineret „Iubiți cartea”, este menit să dea un puternic avânt muncii de răspândire a cărții în masele largi ale tineretului. De aceea, comitetul U.T.M. de la Uzinele „23 August” consideră că o datorie a sa de cea mai mare însemnătate, mobilizarea tineretului la concurs.

Indată după apariția Hoărârii Biroului C.C. al U.T.M. comitetul U.T.M. al uzinei a trecut la constituirea comisiei pentru organizarea și desfășurarea concursului, care a întocmit un plan de muncă, în care au fost înscrise o serie de acțiuni prin mijlocirea cărora să atragem un număr tot mai mare de tineri spre carte. Trebuie să amintim de la început faptul că în organizarea tuturor acțiunilor propuse, biblioteca uzinei noastre a jucat un rol important. Bibliotecara, tov. Maria Teodorescu, împreună cu colectivul ei, a contribuit în bună parte la reușita unora din punctele înscrise în planul de muncă al comisiei.

În scopul de a populariza concursul într-un cerc cit mai larg de tineri, comitetul U.T.M. împreună cu colectivul bibliotecii au confecționat numeroase vitrine. Instalate în diferite secții ale uzinei, ele cuprindeau cărți din bibliografia obligatorie și cea facultativă a concursului. De asemenea, concursul a fost popularizat prin stația de radio-amplificare.

La îndemnul organizației de tineret, numeroși tineri, ca de pildă, Neagu Florică de la forjă, Barbu Constantin de la pavilion, Pescaru Elena de la turnătorie, Aldea Teodora de la vagoane ș.a. au scris articole la gazetele de perete, în care au arătat interesul pe care l-au stîrnit în rândurile tineretului de la uzinele „23 August” organizarea concursului „Iubiți cartea”. În același timp, biblioteca s-a îngrijit să trimită bibliotecilor mobile din secții, ca de pildă celor de la secțiile cazane, turnătorie, scularie, mecanică, cărțile din bibliografia obligatorie și facultativă.

Odată cu munca de popularizare a concursului, comisia s-a îngrijit și de organizarea unor acțiuni destinate să

Vitrină de cărți pentru popularizarea concursului „Iubiți cartea”.

ajute pe tineri să înțeleagă în mod temeinic problemele cuprinse în cărțile indicate în bibliografia concursului.

Cu concursul bibliotecii s-a trecut la constituirea în toate secțiile a unor cercuri de „prieteni ai cărții“, formate din tineri. Unii din ei, cum sînt Putinică Radu, de la întreținere electrică, Rădulescu Traian și Topîrdea Gheorghe de la forja mare, și-au manifestat dorința de a ne ajuta în munca noastră. Cu ajutorul „prietenilor cărții“ au fost ținute în secțiile motoare, scularie generală și cazangerie, recenzii asupra cărților *Clocote* de A. G. Vaida, *Tinăra Gardă* de A. Fadeev etc.

Răspunzînd dorinței tinerilor noștri de a se întîlni cu autorul uneia din cărțile lor preferate — *Un om între oameni* — academicianul Camil Petrescu, autorul acestui roman, a venit în mijlocul nostru, primind cu plăcere să se întîlnească cu tinerii săi cititori din uzina noastră. După prezentarea vieții și operei scriitorului, ținută de tov. Zoica Ionescu, secretara organizației de secție U.T.M. laborator, au început discuțiile la care au participat cu însuflețire un mare număr de tineri, spunîndu-și părerile pe marginea acțiunii și despre eroii cărții. Cu acest prilej cei prezenți au subliniat prețioasele învățăminte pe care le-au dobîndit din lectura romanului. A urmat apoi cuvîntul scriitorului Camil Petrescu, care a lămurit celor prezenți unele probleme și a răspuns unor întrebări formulate de cititori. Ca urmare a acestei acțiuni, numeroși tineri au venit să mărească numărul celor înscriși la concurs.

De o mare popularitate în rândurile tineretului s-a bucurat și seara de ghicitori literare pe care am organizat-o în colaborare cu biblioteca. În cadrul acestei manifestări au fost prezentate ghicitori extrase din romanul *Așa s-a călit oțelul* de N. Ostrovski, din volumul de *Versuri* al lui Ioszef Attila, din comedia *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale ș.a.

Pentru stimulare, tinerii care au dat cele mai bune răspunsuri, au primit premii în cărți.

Munca desfășurată de comisia noastră a dat roade. Peste 300 de tineri, din cele mai diferite profesii, s-au înscris la concurs. Printre aceștia s-a relevat un mare număr de amatori de literatură, adevărați prieteni ai cărții, ca lăcătușul Dumitrașcu Florian, de la vagoane, mecanicul Onofrei Ion de la energetic șef, Marin Dumitru de la cantină, care se pregătesc cu multă grijă pentru a putea obține insigna de „Prieteni ai cărții“.

O contribuție prețioasă la obținerea

acestor rezultate, l-au adus și membrii unor birouri ai organizațiilor U.T.M. pe secții. Dintre aceștia s-au evidențiat Anișă Maria, responsabilă culturală în organizația de secție de la scularie, Gheorghe Manafu, secretarul organizației de secție de la cazangerie, Cornelia Popa de la pavilion, Florian Dumitrașcu de la vagoane ș.a.

Ținînd seama de posibilitățile din uzina noastră, s-ar fi putut obține rezultate mai bune, dacă membrii comisiei de organizare a concursului ar fi muncit mai organizat, cu mai mult simț de răspundere. Faptul că ei nu și-au întocmit un plan de muncă pe luna septembrie, ilustrează autolinitețea acestora față de succesele dobîndite. Nici în secții, nu se muncește cu suficientă convingere și de aceasta sînt vinovați, îndeosebi, unii secretari și membri ai comitetelor U.T.M. cum sînt Virgil Sebeșan de la mecanică, Stețian Enculescu de la turnătorie, inginer Nicolae Balinski și Matia Haidec de la forjă, care subapreciază sarcinile ce le revin în această privință.

Nici comitetul U.T.M. nu s-a ocupat în suficientă măsură de comisia pentru organizarea și desfășurarea concursului, n-a analizat activitatea acesteia și n-a controlat îndeplinirea planului său de lucru.

În scopul îmbunătățirii muncii, comisia de organizare și desfășurare a concursului „Iubiți cartea“ își propune să lichideze hotărît lipsurile avute și să treacă la intensificarea muncii de atragere a tineretului în concurs. În planul de muncă pe care și l-a întocmit, comisia și-a propus printre altele să popularizeze pe cititorii frunțași și să organizeze mai multe acțiuni menite să sprijine munca tinerilor înscriși la concurs. Astfel, se vor organiza în curînd recenzii la colțurile roșii din uzină asupra unor cărți ca *Povestea unui om adevărat* de B. Polevoi, *Zile și nopți* de K. Simonov, *Mizerabilii* de Victor Hugo etc. De asemenea, este prevăzută organizarea unei întîlniri cu scriitorul A. G. Vaida, la care să se discute romanul său *Clocote*. Se vor organiza de asemenea două seri de ghicitori literare pe teme: *Eroi ai tineretului sovietic* și *Marea Revoluție Socialistă din Octombrie oglindită în literatură*, care vor fi ținute în cîntea zilei de 7 Noiembrie. Totodată, se studiază posibilitatea unui schimb de experiență între birourile U.T.M. de secție, în vederea generalizării metodelor și inițiativelor organizațiilor frunțașe.

Comisia de concurs din uzina noastră nu va precupeți nici un efort pentru realizarea obiectivelor ce și le-a propus.

In atenția bibliotecarilor

Potrivit ordinului nr. 1056 al Ministerului Culturii, editurile vor livra Centrului de Lămurări și Difuzează a Cărții (Baza carte) cărțile cuprinse în lista de mai jos.

Titlurile cuprinse în această listă sînt puse la dispoziția bibliotecilor prin colecturile regionale.

Centrele regionale de Lămurări și Difuzează a Cărții sînt obligate ca imediat

după sosirea cărților să anunțe bibliotecile și să le pună în vedere că lucrările rămîn la dispoziția lor timp de 45 zile. Bibliotecarii trebuie să-și completeze imediat fondurile, cu cărțile prevăzute în bibliografia concursului pentru citirea literaturii „Iubiți cartea“, deoarece după trecerea acestui termen, cărțile vor fi puse în vânzare la fondul pieții.

L I S T A

lucrărilor din concursul „Iubiți cartea“ care apar în lunile septembrie-decembrie 1955

Bibliografia obligatorie	Editura	Bibliografie facultativă	Editura
1. LENIN, V. I. — Sarcinile Uniunilor Tineretului	Tineret	1. GOGOL, N. — Taras Bulba	Tineret
2. CARAGIALE, I. L. — Momente și schițe vol. I	ESPLA	2. DICKENS, CHARLES — David Copperfield	„
3. CARAGIALE, I. L. — Momente și schițe vol. II	ESPLA	3. ARANY, I. — Trilogia Toldy	ESPLA
4. EMINESCU, M. — Poezii (bibli. școlară)	Tineret	4. STOWE-HARRIET-BECKER — Coliba unchiului Tom	Tineret
5. SADOVEANU, M. — Mitrea Căcor	ESPLA	5. SWIFT, J. — Călătoriile lui Gulliver	„
6. OSTROVSKI, N. A. — Așa călătorește otelul	Tineret	Limba germană	
7. POLEVOI, BORIS — Povestea unui om adevărat	Tineret	1. LENIN, V. I. — Sarcinile Uniunilor Tineretului	Tineret
8. JOZSEF, ATTILA — Versuri	Tineret	2. CARAGIALE, I. L. — O scrioare pierdută	ESPLA
		3. EMINESCU, M. — Poezii	„
		4. SADOVEANU, M. — Mitrea Căcor	„
Bibliografie facultativă			
1. CARAGIALE, I. L. — O scrioare pierdută	Tineret	Bibliografie facultativă	
2. * * * — Clasicii noștri despre școala din trecut	ESPLA	1. COSBUC, G. — Balade și Idile germane din R.P.R.	ESPLA
3. PANN, ANTON — O șezătoare la țară	„	2. * * * — Antologia scriitorilor germani din R.P.R.	ESPLA
4. DEȘLIU, DAN — Lazăr de la Rusca	„	3. SPERBER, A. MARGUL — Versuri alese	ESPLA
5. DUMITRIU, P. — Cronica de la cîmpie	„	4. CISEK, OSKAR WALTER — Pe țărnișuri noi	„
6. NAGY, ISTVAN — Oaspeții lui Rez Mihaly	Tineret	5. * * * — Freiheit Eine Auswahl deutscher Dichter.	„
7. GORKI, M. — Mama	C. Rusă	Limba srbă	
8. LA FONTAINE, J. De — Fabule	Tineret	Bibliografie obligatorie	
9. LONDON, JACK — Colț Alb	C. Rusă	1. LENIN, V. I. — Sarcinile Uniunilor Tineretului	Tineret
10. SALTICOV-SCEDRIN, N. — Povestiri	C. Rusă	Bibliografie facultativă	
11. STOWE-HARRIET-BEECHER — Coliba unchiului Toma	Tineret	1. AMADO, J. — Secerîșul roșu	ESPLA
12. TWAIN MARK — Opere, vol. I	ESPLA	2. DANIEL, DE FOE — Robinson Crusoe	Tineret
13. TWAIN MARK — Opere, vol. II	ESPLA	3. CISICI, M. — Povestiri	ESPLA
14. VERNE, JULES — Insula misterioasă	Tineret	4. ABRADOVICI — Povestiri	„
		5. DUMITRIU, PETRU — Bijuterii de familie	„
		6. GAIDAR, A. — Timur și băieții lui	„
		7. PANCU, IAȘI. O. — Marea bălăie de la Iazul Mic	„
Limba maghiară			
1. LENIN, V. I. — Sarcinile Uniunilor Tineretului	Tineret		
2. EMINESCU, M. — Versuri alese	ESPLA		
3. SADOVEANU, M. — Mitrea Căcor	„		
4. — Antologia (Poezii lirice maghiare, Petőfi, Attila etc.)	Tineret		

POEMELE HOMERICE

ACADEMICIAN D. PANAITESCU-PERPESSICIUS

Retipărirea poemelor homerice, ce vin din nou să împodobească vitrinele librăriilor, alături de alte atâtea capodopere și nume celebre ale literaturii universale (Shakespeare, Molière, Goethe, Schiller) — oferă prilejul cel mai nimerit pentru un cit de scurt popas, întâi la unul din cele mai timpurii și mai nesecate izvoare de poezie și, după aceea, la caracterul și semnificația acestor retipăriri însăși.

Cel mai vechi rapsod al Universului se socotește a fi Homer și cea mai tinără poezie, aceea pe care nici veacurile, nici oamenii n-au stricat-o, chiar dimpotrivă, poemele lui: *Iliada* și *Odiseia*. Această părere comună au mărturisit-o toți aceea — legiuitori, gramatici, filosofi, scriitorii sau muncitori de rind — cîți și-au îndestulat setea de poezie la izvorul acesta inepuizabil, ce, de trei mii de ani își rostogolește undele înviorătoare prin lume. A le pomeni fie și numele nu-mai într-un popas măsurat ca acesta, ar fi cu nepuțință, atît de multe sînt legiunile lor. A limita însă și a închide toate sugestiile în două-trei pilde simbolice — una de la locul de obîrșie al poeziei, celălalte de pe la noi — ni se pare pe cît de expeditiv pe atîta de just.

Unul din monumentele cele mai expresive ale antichității, atestînd faima poetului, al cărui leagăn de naștere și-l disputau șapte cetățeni elenice, este cunoscut cu numele Apoteosa lui Homer. Imagina ne arată cum Timpul și Uni-

versul încoronează pe poet. În timp ce Mythus, simbolizînd cuvîntul, oficiază sacrificiile și în timp ce nouă lecioare printre care Poezia, Tragedia, Comedia, Istoria, Virtutea, Aducerea A-minte, și Credința cu brațele întinse spre tronul poetului, îl aclamă. Mythus se pregătește să verse libații și să injunghie victima, care așteaptă lingă altar, la picioarele tronului, pe care stă în plină glorie și asistat de fiicele sale, *Iliada* și *Odiseia*, Homer.

Admirabilul basorelief, este opera sculptorului Archeiaos din Priena, fiul lui Apollonius.

Numele și prestigiul legendar al lui Homer au pătruns de timpuriu și la noi. L-au cunoscut cronicarii și ați cărturari de obște și l-au folosit ori de cite ori nevoia supremei unități de măsură a cerea. În admirabila tălmăcire pe care Nicolae Costin o face, către începutul veacului al XVIII, după *Ceasornicul*

Domnilor din Guevara, vînd să arate cît de elocvent și de patetic, fusese, în plin senat roman, țăranul de la Dunăre, împăratul filosof Marc Aureliu se exprimă astfel: „Așa pira și jaioba lui pentru strîmbătățile moșii sale, cu lungimea voroavei au arătat de frumos, cît nu știm de ar putea mai bine sau Tulie acestea să le grăiască sau acela Omirul să le scrie”. Pentru romanul Troadei, Omir este marele vinovat pentru că „împletește” laude unui tiran ca Ahile, care a răpus atîta lume și pre însuși Hector. Iar, mai aproape de noi, la începutul veacului trecut, mai exact în prelața volumului său de poezii de la 1820, Barbu Paris Momuleanu, cu entuziasmul său, pe cît de naiv pe atît de convingător, scriind despre farmecul și obîrșia poeziei, spunea, printre altele: „Această supțire materie și organ al duhului au luat începutul dela vestitul Omir, carele au scris războiul Troadiei. Acesta au fost întiul poet și dela acest ș-au luat începutul poezia; a cărui iscusință de condei este pildă intru toate Academile Evropeilor. Alt, care ar li născocit această faptă mai nainte de dînsul nu avem cunoscut și acesta au fost începutul și asemenea lui nu iastă, măcar de i-au și urmat mulți, dar nu au putut ajunge la acea mărime de condei... Apoi ace așternere de condei și naltă fantasia nimeni nu au mai avut-o. Nu puțin au fost și fantasia lui Virghilie și a lui Ovid, vestiții poeți ai

Romanilor, dar tot cel dinții Omir este viri poezilor și-n toate veacurile va fi mai mare lauda lui. Noi vedem că și între vestiți poeți franțezi au eșit dunuri și fandasii, mai virtosi între ceilalți mulți Rasin și Boaló nu puțin naștere de duh și fandasie au arătat. Iar întierea și caderea toți lui Omir, au dat. Loți ceiace înțeleg pre acest poet se spăimintea de înălțimea condeiului său ș.a.m.d." Fără a mai vorbi de nenumăratele transpunerii în rominește a poemelor homerice, atitea din ele fragmentare dela Aristia, Iordache Golescu, Săulescu, Odobescu, Eminescu, Iorga și pină la talmăcirile integrale, de superioară ținută artistică și de o fidelitate mai presus de orice laudă, ale veteranului poeziei rominești, profesorul George Manu. Ceea ce ar putea da o idee, cit de vagă, de pătrunderea și asimilarea genialului rapsod al Eladei, în literatura noastră.

Iliada își trage numele dela cetatea Ilios din Asia Mică și povestește luptele pe care Grecii din insule și peninsula — Aheii sau Danăii într-un cuvânt — le dau de 9 ani încheiați împotriva Troenilor, pentru că frumosul Paris, protejatul zeiței Afrodita a răpit și ține de 20 de ani la sine pe Elena, mult frumoasa soție a lui Menelaos, regele Spartei și frate lui Agamemnon. Poema începe cu sfada dintre Agamemnon, mai marele tuturor oștilor și Achile, căpetenia Mirmidonilor, care se și retrage supărat în cort, la corăbii și nu mai ia parte la lupte din clipa cind Agamemnon, pentru că lusesese silit să dea înapoi pe roaba sa, Hriseis, părintelui ei, preoful Hrisis, protejat de zeul Apollo, se despăgubește luind pe Briseis, roaba lui Achile. Luptele înverșunate, ce se urmează și în care atîția dintre eroii ambelor tabere cad victime, în frunte cu

Patroclu și Hector, acesta fruntaș al Troenilor, celălalt al Acheilor, scot la lumină diversitatea caracterelor și a patîmilor, uneori meschine, ce frămîntă pe eroii greci și Troieni, cum ar fi de pildă dinonia dintre Ahil și Agamemnon, pricinuită mai puțin din cauza unei femei, cit din împănirea prazii de război. Dar dacă sămînța e meschina, otrăvita, zrocul ei, printr-unul din acele procese, termice, pe care geniul singur le justifica, se dovedește miraculos și de infinite semnificații. În primul rind, *Iliada* e poemul vechei civilizații grecești, trecută din insule pe țarmurile Asiei Mici care deveni, cum s-a spus, creusetul în care au fusionat toate legendele elenismului. Făcînd parte cuvenită fabulei și credințelor, ca aceea în zei, d. p., istoricitatea poemelor homerice e astăzi un fapt dovedit. Cercetările științifice ale deceniilor din urmă, săpăturile arheologice, resurecția industriilor și artelor vechi au întărit impresia că ne aflăm în fața unei realități istorice milenare, oglindită cu fidelitate în aventurile celor două poeme homerice. Mai mult, *Iliada* (ca, și de altminteri, surora ei gemenă *Odiseia*) este o operă, prin excelență, realistă. Totul aici viază și e

potrivit după chipul și asemanarea omului de totdeauna. Afirmația ar putea să pară exagerată, cinu vorbim de o operă în care totul se petrece la altitudinea Olimpului, fie că e vorba de zei, de eroi, deci de semizei sau chiar de omul de rînd, simplu, grav, solemn și olicind, pare-se în oricare din gesturile sale. Intre Zevs, care cu o singură încruntare de sprinceana cutremură pămîntul și oricare din minuitorii carelor de luptă, fie el Automedonte, sau altul, dilerența e numai de scară. Substanța e aceeași. Dacă propriul operii realiste este că înfățișează viața așa cum e, să creeze ființe fictive aidoma celor reale și să releve pe om sieși prin zugrăvirea caracterelor — *Iliada* este o astfel de operă. Luptele ce se duc, fie între căpetenii, ca-n timpii legendari, fie între masele armate, sînt însoțite de toate atributele acestui flagel, inextingibil al omenirii, care este războiul: cruzimea, orgoliu, singiuri, suferințe, vitteje, eroism, patriotism chiar. Inșă luptătorii aceștia, fie ei zei sau oșteni de rînd, nu sînt turnați în serie. Fiecare dintr-inșii e o individualitate distinctă de cealaltă. Fiecare își are caracterul propriu. „Giganții aceștia sînt nuanțați”, spu-ne-a cu bună dreptate Victor Hugo.

Iliada n-ar fi opera prin excelență realistă care e, dacă ar stiliza caracterele și le-ar schematiza. Mîndru, neînduplecat în apărarea demnității sale, cind Agamemnon îl jignește, crud peste orice limite cind pedepsește pe Hector, Ahile este în același timp sensibil la cele mai mari ca și la cele mai mici reacțiuni ale sufletului. Atenția și generozitatea cu care răsplătește, cu dreptate pe invingătorii întrecerilor (alergări cu carul, lupte, aruncări cu sulița și discul) ce instituie în memoria lui Patroclu, este de-a dreptul induioșătoare. Iar scena dintre el

și Priam, acest străvechi prototip al Regelui Lear, care vine să-și răscumpere din mina ucigașului leșul fiului său e intrutotul zguduitoare.

În ce măsură poema aceasta, eroică și divină în același timp, își are rădăcinile adânc înlipte în solul patriei și-n inima nemuritoare a omului, se poate deduce și din câteva detalii, ca următoarele. Când leșul lui Patroclu e adus la corăbii, îl jelește nu numai Ahile, dar și toată casa lui. Îl plînge și Briseis, ba chiar și femeile roabe. „*Chip că bociau pe Patroclu, nevoia-și plîngeau fiecare*” înseamnă poetul și ironia aceasta într-un moment alit de sever e notația unui indiscret ochi critic. Și astfel de note subtile abundă. Ele furnică peste tot și arată că *Iliada* e departe de a fi poemul vetust și academic, pe care veacurile ni-l-ar fi transmis îmbălsămat. *Iliada* colcăie de viață în toate dosagiile, de la cele umile pînă la cele sublime. Printre cele sublime ar mai fi de amintit pe lîngă ipostazele lui Ahile, întîlnirile din urmă dintre Hector și Andromaca, soția sa, purtînd pe brațe pe Astyanax, copilul lor, socotînd că în felul acesta și-ar putea întoarce soțul și părintele din drumul fatal. Dar eroul Hector a îmbrăcat „cămășa morții” cum spunea slugerul Tudor despre sine. Felul cum poetul rezolvă spaima copilului speriat de penajul din coiful tatălui este opera unui mare psiholog al vîrstelor.

Comparațiile înseși, pentru a vorbi de arta literară, acele comparații în serie, care de la Homer datează și se întîlnesc la toți poeții epici de după dînsul, Virgil, Lucan și ceilalți și care dimpreună cu epitele ornate (Ahil, iutele de pîcior; Hera, cu brațele albe, ș.a.m.d.) fac parte dintre blazoanele elementare ale poemelor homerice, comparațiile însăși, sînt ceva mai

mult decît simple artificii poetice. Ele provin și din sfera elementelor naturii, însă cele mai multe sînt inspirate din felul de viață autentică a Elenilor. În felul acesta puterea lor de sugestie asupra auditorului e cu atît mai mare. Tăietorii de lemne, în pădure, turmele hăituite de fiare sălbatice, asinul intrat în lanul pe care-l calcă în picioare și din care se lasă cu greu alungat, oricîte ciomege i-ar tatua pielea, iată câteva din modelele comparațiilor.

Dar ce n-ar merita amintit, indiferent de unde, indiferent despre cine, din această „vastă pepinieră, cum spunea poetul englez Pope, plină de semințele tuturor fructelor?”

Dacă *Iliada* este epopeea eroismului, sub felurile lui aspecte, *Odiseia*, în schimb, este epopeea peregrinărilor lui Ulise (pe numele grec Odiseus) pe care Neptun, zeul mării, îl urmărește cu răzbunarea și nu-l lasă să se întoarcă în patria sa, în scumpa Iliacă, alături de soția credincioasă, Penelopa și de fiul său, Telemac. *Odiseia* este poate cel mai pasionant roman de aventuri și mai valoros, cu cît în ciuda aparențelor, totul este altoit pe o nedesmințită realitate istorică și geografică. Ceea ce săpăturile arheologice ale lui Schliemann și urmașii au izbutit să identifice pentru *Iliada*, au răușit pentru *Odiseia* savanții timpurilor din urmă, întemeiați pe studiul vechilor hărți de navigație și a culturii popoarelor antice. În felul acesta, și făcînd desigur partea convenită și imaginației, toate peregrinările lui Ulise, fie în țara lotofagilor, fie în insulele vrăjitoarei Circe și a regiinei Calypso, fie la răsucirea fioroasă a monstrilor Scylla și Carybda, fie în ospitaliera țară a Feacienilor, la regele Alkinoos și la frumoasa lui fată Nausikaa, toate aceste aventuri, care se urmăresc cu maximă în-

cîntare, au putut fi identificate și înscrise în registrul aventurilor, mai mult ca verosimile. Cît despre eroul eponim al tuturor acestor aventuri, el este o creațiune cu adevărat homerică, grandioasă pe cît și nuanțată și intrupînd pe omul helenic, navigator predestinat și folosînd o variață gamă de sentimente, de la viclenia salvatoare, precum în scena memorabilă din peștera Ciclopului Polyphem și pînă la stăpînirea de sine și la umilința, ce vor învinge în cele din urmă, din scena cu pretenđenții, la întoarcerea în patrie. Nostalgia constantă cu care Ulise dorește să vadă fumul căminului său și stăruința ce pune ca să înfrîngă toate obstacolele ce i se ridică în cale, fac din eroul acesta, supus atîtor încercări, una din creațiunile cele mai atrăgătoare, care interesează și mișcă în egală măsură pe omul de orice etate, fie el copil sau adolescent, fie el bărbat în floarea vîrstii sau în pragul din urmă al vieții.

Iată pentru ce se cuvine menționată cu laude inițiativa Editurii Tineretului, care s-a gîndit să pună la îndemîna tinerilor ei cititori acest poem pururi tînăr, ale cărui virtuți fundamentale sînt: isteția, iscusința, ingeniozitatea și energia neînduplecată. Pentru aceasta, Editura Tineretului avea de ales între trei tîlmăciri, două din ele în versuri (una a profesorului Murnu) și a treia a regretatului E. Lovinescu, în proză. Editura s-a oprit la aceasta din urmă, și ea a procedat cum nu se poate mai bine. O traducere în proză, simplă, curgătoare și elegantă, ca aceea a scriitorului subtil care a fost criticul Lovinescu, convine nu numai cititorilor inexperti, care nu-s familiarizați cu tainele sti-hurilor dar și genului însuși. al romanului de aventuri.

Continuare în pag. 42

Un sector important de activitate

(Din experiența difuzării cărții tehnice de producție de către bibliotecile din Rostov pe Don)

V. VEIȚMAN

La biblioteca „In amintirea rășcoalei din decembrie” sînt mulți cititori cărora bibliotecarii le-au trezit interesul pentru cartea tehnică. De mulți ani, bibliotecarii sînt legați de colectivul uzinei de reparat locomotive, și cunosc bine pe muncitorii și specialiștii de aici. Aceștia sînt ajutați în mod sistematic să-și însușească tehnica și să îmbunătățească producția, biblioteca satisfăcîndu-le toate cererile de cărți tehnice și de producție. Biblioteca deservește chiar în secții, la locul de producție, mai mult de 500 de muncitori ai uzinei.

La secția de împrumut există o expoziție intitulată „Cărți tehnice noi apărute”, un sertar cu cărți alese pentru diferite profesii și se afișează liste bibliografice cu următoarele titluri: *Ce să citească strungarii, Ce să citească topitorii de la furnalele electrice și altele.*

Aci se întocmesc în mod regulat liste bibliografice adnotate cu ultimile cărți tehnice pe diferite specialități, cărți în ajutorul muncitorilor de la diferite secții, și liste cu cărți ce se recomandă în legătură cu progresul tehnic din U.R.S.S.

Bibliotecarii vizitează des secțiile, se interesează de nevoile producției și caută să ajute colectivele respective. Cînd muncitorii au întîmpinat unele greutăți la îndeplinirea planului de producție, biblioteca a propus organizației de partid a uzinei să organizeze o consfătuire cu cititorii asupra problemei ridicării productivității muncii. Propunerea a fost primită cu căldură.

Planul consfătuirii a fost alcătuit de acord cu conducătorii întreprinderii. Cu ajutorul inginerului șef al uzinei, tov. Kalganov, și al tehnologului bibliotecii tehnico-științifice din Rostov, au fost alese cărțile ce urmau să fie recomandate cititorilor. Printre acestea figurau cărți despre progresul tehnic din

U.R.S.S., despre problemele aplicării melodelor avansate de muncă din întreprinderile de reparat locomotive, broșuri din colecția *Biblioteca școlii de experiență tehnică, Biblioteca școlii de experiență tehnică, Biblioteca școlii de experiență tehnică*, cărți despre tăierea rapidă a metalelor și altele.

La bibliotecă, în secții, la căminele tinerilor muncitori au fost expuse afișe cu listele cărților care urmau să fie discutate; s-au făcut expuneri bibliografice și s-a citit în colectiv *Chemarea participanților la consfătuirea unională a muncitorilor din industrie.*

În ziarul uzinei, „Lenineț”, și în gazetele de perete ale secțiilor, au fost publicate anunțuri, despre consfătuire și lista cărților. De mult succes s-a bucurat expoziția pe tema *Să ridicăm productivitatea muncii pe baza tehnicii noi*, organizată în legătură cu consfătuirea.

Atenția principală a fost acordată îndrumării individuale a cititorilor. Discutînd cu ei la secția de împrumut, la secții și cămine, bibliotecarii le-au vorbit despre consfătuire, i-au invitat să participe, recomandîndu-le cărțile corespunzătoare. În urma acestei intense activități de pregătire, au participat la consfătuire mai mult de 300 de muncitori, ingineri și tehnicieni.

Consfătuirea a fost deschisă de către inginerul-șef Kalganov. El a vorbit despre *Chemarea participanților la consfătuirea unională a muncitorilor din industrie* și despre importanța introducerii permanente a noilor metode de muncă. În încheiere, vorbitorul a arătat importanța cărții în popularizarea experienței fruntașe și pătrunderea noii tehnici în producție.

Cei care au luat cuvîntul la consfătuire, ca tov. Vdovin, șeful secției de turnare a fontei, tov. Pletnikov, meșterul secției cazane, tinerii muncitori Sazonov și Markelev, precum și alții,

referindu-se la cărțile citite au vorbit despre calitățile și lipsurile lor, despre ceea ce împiedică o mai bună organizare a muncii și au adus multe propuneri valoroase pentru îmbunătățirea muncii în uzină.

De mult succes s-a bucurat, de asemenea, consfătuirea cu cititorii închinată cărților inovatorilor în tăierea rapidă a metalelor, care a avut loc la biblioteca „Stalin”. Această bibliotecă ține o strinsă legătură cu colectivul uzinei de construcții de mașini agricole. Popularizând în mod activ cartea tehnică, ea caută să ajute la introducerea metodelor avansate în producție, la ridicarea productivității muncii și scăderea prețului de cost al producției.

La pregătirea și organizarea consfătuirii au luat parte comitetul raional al komsomolului din raionul Stalin, biblioteca tehnică a uzinei, biblioteca tehnico-științifică din Rostov, Institutul pentru construcții de mașini agricole, precum și organizația de partid și cea sindicală a uzinei.

Chiar la începutul pregătirii consfătuirii, s-au ridicat multe probleme, trebuiau alese cărțile cele mai actuale, să se procure un număr suficient de exemplare, să fie găsite metodele cele mai potrivite de popularizare a cărților și să fie atrași specialiști în calitate de consultanți. Acestea și multe alte probleme au fost discutate în amănunțime la o ședință ținută la secția de agitație și propagandă a comitetului raional de partid. La ședință au participat: secretarul comitetului raional Stalin al komsomolului, bibliotecarii de la biblioteca „Stalin”, colaboratorii științifici ai Institutului pentru construcții de mașini agricole, șeful secției tehnice al uzinei de mașini agricole din Rostov, directorul bibliotecii tehnico-științifice din Rostov și responsabilul bibliotecii tehnice a uzinei. La ședință s-a întocmit planul de pregătire a consfătuirii.

Bibliotecarii bibliotecii „Stalin” și cei ai bibliotecii tehnico-științifice din Rostov au ales cărțile și au întocmit o listă bibliografică despre tăierea rapidă a metalelor.

Bibliotecarii au răsfoit fișele cititorilor și au ales pe cei mai buni cititori care urmau să fie atrași la consfătuire. Multor cititori li s-au trimis invitații să vină la bibliotecă și să ia cărțile necesare pregătirii consfătuirii.

La cămine și secțiile uzinei au fost puse afișe cu următorul text:

„Tovarăși!

La biblioteca „Stalin” și la uzină se pregătește o consfătuire cu cititorii asu-

pra cărților inovatorilor în domeniul tăierii rapide a metalelor.

Comitetul uzinei și biblioteca invită pe toți muncitorii, inginerii și tehnicienii să participe la consfătuire

Cărțile și temele se pot primi la biblioteca „Stalin” și la biblioteca tehnică a uzinei”.

La bibliotecă a fost organizată o expoziție de cărți care ilustra tăierea rapidă a metalelor. La secții și cămine s-au ținut 2 conferințe însoțite de filme tehnice și 11 expuneri bibliografice despre inovatorii în tăierea rapidă a metalelor. Expunerile au fost făcute de bibliotecari, ingineri ai uzinei, colaboratori științifici ai Institutului de construcții de mașini agricole. După expuneri s-au împrumutat cărți și au fost înscrși noi cititori.

Astfel, la secția 2-a scularie, după expunerea bibliografică, s-au înscris 6 muncitori care au și împrumutat cărți.

Pentru participanții la consfătuire au fost organizate consultații. Inginerii Mezențev și Sikacikin, tehnologul Mihailovici și candidatul în științe tehnice Hmelevski, au dat în fiecare zi răspunsurile cerute de cititori la diferitele întrebări, ajutându-i să se pregătească pentru a lua cuvântul.

În urma acestor acțiuni, au fost atrași mulți cititori la pregătirea consfătuirii. Unii muncitori care înainte nu citeau, au împrumutat cărți și au început să studieze tăierea rapidă a metalelor.

În localul unde a avut loc consfătuirea, bibliotecarii au organizat expoziții de cărți, iar lucrătorii de la secția tehnică a uzinei au amenajat grafice și tabele despre succesele obținute de inovatori în tăierea rapidă a metalelor.

La consfătuire au participat 400 de oameni.

Consfătuirea a fost deschisă de Hari-tonov, secretarul comitetului raional Stalin al komsomolului. Referatul a fost ținut de Hmelevski, candidat în științe tehnice.

A luat cuvântul strungarul Sinițin care a povestit cum și-au însușit metoda de tăiere rapidă a metalelor și ce cărți l-au ajutat ca să obțină succese în producție.

O activă cititoare a bibliotecii, Siceva — frezor — a povestit cum și-a însușit cu ajutorul cărților tehnice, metoda frezorului Simanovski din Leningrad și cum lucrează la 3 strunguri.

Strungarul Starostin a arătat cum în urma cărților citite și-a însușit experiența inovatorilor și a ridicat productivitatea muncii.

Ceilalți care au luat cuvântul, au vor-

bât despre cele învățate din cărțile scrise de Bortkevici, P. Bikov, I. Dikov, I. Belok și alții.

Consfătuirea a dovedit că muncitorilor le place cartea tehnică și că ei caută să-și însușească metodele avansate de muncă, contribuind totodată la o și mai mare popularizare a cărților tehnice.

Și biblioteca „V. I. Lenin” popularizează intens cartea tehnică. Bibliotecarii acordă o atenție deosebită tinerilor muncitori de la uzina „Krasnii Aksai” care nu sînt încadrați în nici o formă de învățămînt. Discutînd cu șefii secțiilor, bibliotecarii au aflat de ce ajutor au nevoie acești muncitori. La început, bibliotecarii le-au recomandat cărți tehnice de popularizare, iar mai tirziu cărți de specialitate, corespunzătoare meseriei lor. Deosebit de valoroase sînt convorbirile cu specialiștii, pe care le organizează biblioteca pentru tinerii muncitori.

Despre rolul cărții tehnice în ridicarea calificării lor vorbesc cititorii în impresiile lor adunate în albumul *Cartea, un ajutor eficient în îndeplinirea planului cincinal*.

„Tot ce aflu din cărți cu privire la mînuirea strungului — scrie cititorul Belov — aplic în muncă. În special, tăierea rapidă a metalelor am învățat-o cu ajutorul cărților. Acestea mă ajută foarte mult în deosebii, la calificarea tinerilor. Pentru elevii mei, aleg cărți din bibliotecă, și le explică apoi conținutul lor. Nici nu-mi pot închipui cum ași fi lucrat dacă nu mă foloseam de cartea tehnică”.

Asemenea păreri sînt multe. Toate arată uriașul rol al cărții în ridicarea nivelului tehnic al muncitorilor și însușirea metodelor noi de muncă.

Biblioteca organizează în mod sistematic expuneri bibliografice asupra cărților tehnice, în care scop atrage pe inginerii uzinei.

Pentru popularizarea noilor metode de muncă, a fost organizată o consfătuire cu cititorii asupra cărții *Șeful secției* de M. Platoșkin, în care se arată munca unei uzine de construcții de mașini și sînt puse o serie de probleme interesante legate de conducerea secțiilor și introducerea metodelor avansate de muncă. Cartea a fost citită cu mult interes de șefii și maiștrii secțiilor, de mulți activiști de

partid și sindicali din uzina „Krasnii Aksai”.

La consfătuire au venit tot personalul tehnic, secretarii organizațiilor de partid ale secțiilor și reprezentanții organizațiilor sindicale de secții. Tehnologul Aslamov a arătat că această carte l-a ajutat mult; ea a atras atenția șefului secției asupra importanței muncii tehnologilor și aceasta a avut un efect pozitiv. Șeful secției fierărie, Kiselev, inginerul economist Gavrikov, și inginerii Giahmahian, Dalnov și alții, au arătat că deși cartea are multe lipșuri, șefii secțiilor au ce învăța de la eroul principal al povestirii.

S-ar mai putea aduce multe exemple care ilustrează activitatea bibliotecilor de la Rostov în popularizarea cărților tehnice și de producție.

Experiența arată că popularizarea cărții tehnice are succese numai atunci cînd este făcută în mod sistematic, planificat și legată de sarcinile producției. La popularizarea cărții tehnice trebuie să fie atras un larg activ de cititori, în special din rîndurile inginerilor și a tehnicienilor. Ei sînt de altfel cei mai activi propagandiști ai cărții tehnice și cu ajutorul lor se poate organiza această muncă.

Plenara din iulie a C.C. al P.C.U.S. a chemat pe toți muncitorii din industrie, oameni de știință și tehnicieni, să lupte pentru progresul tehnic, pentru introducerea în producție a metodelor avansate, pentru ridicarea continuă a productivității muncii. Bibliotecarii nu pot să nu participe la această sarcină a întregului popor.

Direcția culturală a atras atenția bibliotecarilor asupra necesității îmbunătățirii radicale a popularizării cărții tehnice și de producție și a indicat o serie de metode în ajutorul bibliotecarilor.

Nu de mult s-a organizat pentru bibliotecarii orașului o expunere asupra ultimelor cărți despre progresul tehnic din U.R.S.S. S-au editat împreună cu biblioteca tehnico-științifică din Rostov, materiale bibliografice în ajutorul muncitorilor, s-au luat măsuri pentru îmbunătățirea activității bibliografice și de informare a bibliotecilor, pentru o largă generalizare a experienței în ceea ce privește popularizarea cărții tehnice și de producție.

După revista „Bibliotekar” no. 8, 1955

Metode bune pentru deservirea crescătorilor de animale

N. METELKIN

Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.U.S. din ianuarie „Cu privire la ridicarea productivității produselor animale” arată că la colhozurile din regiunea Riazan producția medie de lapte pe an de la o vacă, a crescut de la 1034 la 1446 de kg.

La ridicarea productivității produselor animale au contribuit într-o mare măsură și instituțiile cultural-educative care au desfășurat o importantă activitate de popularizare a cunoștințelor agro-zootehnice. Despre avântul activității cultural-educative din colhozurile regiunii Riazan, este grăitor și faptul că la fermele de animale au fost organizate peste 1000 de colțuri roșii, bine amenajate, inzestrate cu biblioteci mobile și abonate la ziare și reviste.

La organizarea și amenajarea colțurilor roșii, au participat în mod activ bibliotecile raionale și satești. De pildă, responsabilă bibliotecii satești din Niculicinsk, tov. Evdokimova, împreună cu colectivul ei, a amenajat un colț roșu la ferma de animale a colhozului „1 Mai”. Aci se află un stand cu titlul *Pentru ce luptă colhozul 1 Mai*, unde sînt expuse sarcinile de plan pe anul 1955, angajamentele mulgătoarelor și crescătorilor de animale, și buletinul întrecerii pe regiuni a mulgătorilor și crescătorilor de animale. Concomitenți sînt afișate în fiecare zi informații despre cantitatea de lapte muls.

Afișele bibliotecii cuprind următoarele chemări: „Mulgătoare! Cărțile vă învață să mulgeți cantități mai mari de lapte!”; „Crescătoare de porci! Studiați experiența avansată a crescătorilor de porci!”; „Ciobani! Citiți cărțile despre creșterea oilor”.

Organizarea colțurilor roșii a contribuit la îmbunătățirea activității bibliotecilor și a deservirii cu cărți a crescătorilor de animale. Toată activitatea culturală se desfășoară în cadrul colțurilor roșii și în ore potrivite pentru colhoznici. De pildă, tov. Evdokimova împrumută zilnic cărți și organizează lecturi și consfătuiri între orele 4 și 6. Tov. Fomin, responsabilul bibliotecii satești din Svincusk, deservește pe colhoznici cu cărți, la colțul roșu, de 3 ori pe săptămînă, între orele 10 și 13. Tov. Alișeva, responsabilă bibliotecii satești din Novo-selsk, împrumută cărți de asemenea de trei ori pe săptămînă,

între orele 5 și 7. În cursul anului 1954 ea a organizat 212 lecturi în colectiv, dintre care 75 pe teme politice, 8 pe teme de științe ale naturii și 76 pe teme agricolo.

Răspunzînd dorinței colhoznicilor și colhoznicelor față de cărțile care popularizează experiența fruntașilor în producție.

Bibliotecile raionale și satești organizează lecturi, convorbiri, discuții în colectiv și consfătuiri cu cititorii asupra unor asemenea cărți. Astfel, în raionul Riazan, la începutul anului 1954, au avut loc 17 consfătuiri asupra cărții *Experiențele colhozurilor fruntașe* din care 8 la biblioteci satești și 9 la cluburile satești și casele de citit. De asemenea, au avut loc 5 consfătuiri asupra cărții lui Sudovih *23 de purcei de la o scroafă* și asupra broșurilor din colecția *Experiența mulgătoarelor fruntașe, un bun al tuturor colhozurilor*, editată de ziarul regional „Stalinoskoie Znannia”. Experiența consfătuirii a fost discutată în cadrul seminariilor raionale ale activiștilor culturali de la sate.

Biblioteca satească din Seremetevsk a organizat în ianuarie anul trecut, o consfătuire despre experiența avansată a crescătorilor de animale din regiunea Riazan. Au participat 200 colhoznici și au fost discutate broșuri despre experiența avansată în mulgerea laptelui și creșterea vițelilor, broșuri din colecția *Experiența mulgătoarelor fruntașe, un bun al tuturor colhoznicilor*.

Un ajutor important acordă biblioteca regională, bibliotecilor satești și raionale, prin editarea unor broșuri ca: *Activitatea bibliotecilor pentru popularizarea hotărîrii plenarei C.C. al P.C.U.S. din septembrie cu privire la măsurile dezvoltării agriculturii în U.R.S.S.*, *Experiența crescătorilor de animale fruntași, un bun al tuturor colhozurilor regiunii* (Materiale pentru discutarea cărților despre creșterea animalelor, la colțurile roșii ale fermelor), *Activitatea bibliotecilor pentru popularizarea experienței fruntașe din agricultură* (Material metodic), *Deservirea colhoznicilor cu cartea* (Din experiența activității bibliotecilor). Toate aceste materiale au ajutat bibliotecilor să organizeze o bună deservire cu cărți a crescătorilor de animale.

După revista *Bibliotekar* nr. 6/1955

PREGĂTIREA CADRELOR DE BIBLIOTECARI

Să îmbunătățim seminariile raionale

In cursul lunii septembrie a. c. s-au ținut în întreaga țară primele seminarii raionale din anul 1955/56.

Aruncind o privire asupra felului în care au decurs, putem afirma că în majoritatea regiunilor s-a marcat un progres real față de seminariile din cursul anului precedent și că secțiunile culturale și bibliotecile regionale și raionale au înțeles importanța acestui mijloc pentru pregătirea cadrelor de bibliotecari. Au existat însă locuri unde seminariile raionale n-au corespuns pe deplin așteptărilor, datorită unor lipsuri care s-au manifestat în cursul desfășurării lor. Asemenea exemple ni le oferă seminariile raionale de la Buzău, regiunea Ploiești, și Simleu Silvaniei, regiunea Oradea, ținute în zilele de 30 septembrie și 1 octombrie.

Trebuie remarcat faptul că secțiunile culturale ale celor două raioane s-au preocupat de a asigura calitatea lecției politice și a celei agrotehnice și au dat atenția cuvenită prezentării volumului de **Versuri** de Iozsef Attila, obținând în acest scop concursul unor cadre bine pregătite. Lecția politică intitulată **P.M.R., forța conducătoare și îndrumătoare a poporului nostru**, cât și cea agrotehnică, **Cum putem obține în raionul nostru producții mari de cereale**, ținute în comun cu directorii de cămine culturale și bibliotecarii, au fost bogate în învățăminte pentru cei prezenți. Iar prezentarea volumului de **Versuri** de Iozsef Attila a reușit să facă cunoscută lucrătorilor

în domeniul muncii culturale din raion adinca semnificație socială a poeziilor marelui poet revoluționar maghiar.

În cadrul programului separat pentru bibliotecari, rezultate bune a dat lecția practică condusă de bibliotecarul șef al bibliotecii raionale respective. Iată cum s-a desfășurat aceasta. După ce-au ascultat explicațiile teoretice date de bibliotecarii șefi ai bibliotecilor raionale, bibliotecarii au putut să vadă apoi practic, pe baza cercetării registrului de mișcare a fondului de cărți și a registrului inventar, felul cum biblioteca raională ține evidența fondului de cărți, după care ei înșiși au trecut la efectuarea unor lucrări practice pentru trecerea în patrimoniul bibliotecii a unui anumit număr de cărți și periodice. Organizată astfel, lecția practică a reușit la ambele seminarii raionale, înarmând pe bibliotecari cu cunoștințe temeinice în munca pentru ținerea evidenței fondurilor de cărți.

Din păcate, nu în același fel se poate vorbi și despre felul cum au decurs și celelalte puncte prevăzute în tematica programului separat pentru bibliotecari.

La Buzău, lecția profesională predată de tov. Emilia Florea, îndrumătoarea secțiunii culturale raionale, s-a rezumat doar la înșiruirea searbădă a unor reguli privind păstrarea, securitatea și igiena fondurilor de cărți și a răspunderii ce revine bibliotecarului în păstrarea avutului obștesc. Fără îndoială că bibliotecarii ar fi putut să învețe

din această lecție dacă ar fi fost adaptată la realitățile bibliotecilor din raion, dacă ar fi fost ilustrată cu exemple luate din munca bibliotecilor, în vederea popularizării și generalizării experienței bibliotecilor fruntașe.

Lecția profesională predată la Șimleul Silvaniei de tov. Ana Huszár, bibliotecar șef al bibliotecii raionale, nu a reușit nici ea să fie destul de convingătoare, tot datorită greșelii de a nu fi fost susținută cu exemple din viața și munca bibliotecilor din raion în legătură cu păstrarea, securitatea și igiena fondurilor de cărți.

Lipsurile celor două lecții profesionale nu pot fi în nici un caz puse pe seama nepregătirii profesionale a celor doi lectori. Cauza trebuie căutată în lipsa de preocupare a secțiilor culturale raionale pentru asigurarea calității lecției profesionale. La Buzău secțiunea culturală a desemnat pe lector doar cu două zile înaintea seminarului, iar la Șimleul Silvaniei tov. Ana Huszár, bibliotecar șef al bibliotecii raionale, a fost înștiințată cu trei zile înainte că trebuie să predea lecția profesională, deși tematica seminarului fusese primită în ambele raioane încă ce la începutul lunii septembrie. Iar după ce au fost desemnați lectorii, secțiile culturale au socotit că nu mai este nevoie să se intereseze de felul în care aceștia au pregătit lecția profesională.

Tematica seminarului raional pe luna septembrie prevedea prezentarea unui referat și a unei informări din partea bibliotecarilor. La Buzău acest lucru a fost respectat întocmai. Dacă informarea făcută de tov. Panait Voica, bibliotecara bibliotecii satești din comuna Găvănești asupra desfășurării concursului „Iubiți cartea” a oferit celor de față o bună pildă de urmat, în schimb referatul **Analiza componenței fondului de cărți**

și măsurile luate pentru înlăturarea lipsurilor susținut de tov. Vasile Alexandrina, bibliotecara bibliotecii satești din comuna Săgeata, a fost departe de a constitui o sursă de învățăminte folositoare. În loc de a face o analiză a componenței fondului de cărți pentru ca pe baza acestuia și a cerințelor cititorilor să fi arătat măsurile luate pentru remedierea lipsurilor, referenta s-a mărginit în a enumera care sînt categoriile de cărți necesare unei biblioteci de la sat, arătînd numărul cărților noi cu care s-a îmbogățit anul acesta fondul bibliotecii.

Răspunderea acestui referat slab nu o poartă numai bibliotecara. Asemenea referate reflectă faptul că nu peste tot secțiile culturale și bibliotecile raionale au ajutat pe bibliotecarii însărcinați să prezinte la seminarii referate și informări.

Și dacă socotim că de la primirea tematicii seminarului raional pe luna septembrie și pînă la ținerea lui s-au scurs aproape o lună de zile, vedem că timp ar fi fost suficient pentru ca secția culturală și biblioteca raională să se fi deplasat la biblioteca satească din Găvănești și să dea bibliotecarei ajutorul necesar.

La Șimleul Silvaniei acest punct al seminarului nu a fost respectat întocmai. La cererea bibliotecii raionale, bibliotecarii au prezentat numai informări asupra desfășurării concursului „Iubiți cartea”. Asemenea atitudini de nerespectarea tematicii seminariilor raionale trebuie lichidate cu desăvîrșire. Orice abatere de la tematică înseamnă a lipsi pe bibliotecari de posibilitatea de a dezbate un aspect concret al muncii lor. Probabil însă, că pentru secțiunea culturală și biblioteca raională din Șimleul Silvaniei, îndrumarea bibliotecarilor asupra metodelor ce

trebuie folosite în vederea unei juste completări a fondului de cărți constituie o problemă secundară.

Desfășurarea seminariilor raionale a scos la iveală, ca la Buzău de pildă, lipsa de preocupare a bibliotecarilor pentru ridicarea nivelului lor profesional. În cadrul seminarului raional de aici, s-a făcut și seminarizarea asupra lecției ținută la seminarul raional din luna iunie, **Despre întărirea și lărgirea rețelei de biblioteci mobile.** Deși programul seminarului fusese trimis în prealabil tuturor bibliotecilor din raion, totuși multe întrebări ca „ce manifestări de masă poate organiza o bibliotecă mobilă?“, „cum se ține evidența bibliotecilor mobile?“ ș.a. au rămas fără răspuns. Nici discuțiile ce s-au purtat asupra referatului și informării nu s-au bucurat de participarea bibliotecarilor. Numai cîțiva bibliotecari s-au înscris la discuții, acestea însă fiind rupte de problemele referatului și ale informării, și fiind duse la un nivel scăzut.

Acest fapt trebuie să dea de gîndit secțiilor culturale și bibliotecilor raionale care trebuie să considere ca o sarcină de prim ordin urmărirea pe teren a felului cum se pregătesc bibliotecarii și în același timp cum aplică în practică cele dezbătute la seminarul raional.

În fine, trebuie să amintim cîte ceva și cu privire la problemele organizatorice. Dacă în ceea ce privește cazarea, masa și plata diurnei participanților, cele două secțiuni raionale pot fi date ca un exemplu bun de urmat, nu aceiași grijă s-a văzut și în problema mobilizării bibliotecarilor. După cum recomandă și Ministerul Culturii ar fi de dorit ca la seminariile raionale să participe alături de bibliotecarii sătești și cei ai căminelor culturale și colțurilor roșii din

G.A.C.-uri. Just a procedat în această privință secțiunea culturală raională Buzău care la seminarul raional s-a îngrijit și de mobilizarea bibliotecarilor căminelor culturale și de la colțurile roșii ale gospodăriilor agricole colective. Cu totul alta a fost atitudinea secției culturale raionale Șimleul Silvaniei care a neglijat acest lucru, astfel că la seminarul de aici nu a venit nici un bibliotecar de la căminele culturale sau colțurile roșii din G.A.C.

Analiza celor două seminarii scoate la iveală dezinteresul secțiilor culturale și a bibliotecilor regionale respective pentru buna organizare și desfășurare a seminariilor raionale. Este în afară de orice îndoială că dacă acestea s-ar fi interesat de felul cum decurge pregătirea seminariilor, multe din deficiențele semnalate ar fi putut fi ușor și la timp înlăturate.

Secția culturală și biblioteca regională din Ploiești, clasificînd însă raionul Buzău ca unul „bun“, au socotit că aci nu mai este nevoie de ajutorul lor.

Nici secțiunea culturală, nici biblioteca regională din Oradea nu au ajutat cu nimic la organizarea seminarului raional din Șimleul Silvaniei. Este adevărat că la acest seminar a asistat un reprezentant al secției culturale regionale, însă sprijinul dat seminarului nu trebuie să se reducă numai la atît, așa cum cred în general mai toți conducătorii secțiilor culturale și ai bibliotecilor regionale.

Există condiții necesare pentru ca lipsurile amintite în desfășurarea celor două seminarii raionale să fie lichidate în viitor. Pentru aceasta lucrătorii secțiilor culturale și ai bibliotecilor regionale și raionale trebuie să acorde mai multă atenție organizării seminariilor raionale.

Ce cred despre consfăturile între cititori și scriitori

VALENTINA VRANAU

bibliotecar șef la biblioteca rațională
Cimpulung, regiunea Suceava

Am urmărit cu viu interes discuțiile purtate în paginile revistei noastre și cu bucurie am împărtășit multe din părerile scriitorilor în legătură cu consfăturile la care au participat. Și pentru că tov. A. G. Vaida cheamă să-și spună părerile lor și bibliotecarii, voi încerca să scriu aici despre câteva lucruri bine cunoscute nouă bibliotecarilor, care avem o practică mai îndelungată.

De cinci ani muncesc în domeniul popularizării și distribuirii cărții. Am intrat în această muncă atunci când abia începea dezvoltarea bibliotecilor. Azi, cititorii noștri fac din ce în ce mai mult dovada că au început să cunoască și să iubească cărțile care-i ajută în muncă și odată cu trecerea anilor au crescut și cerințele lor pentru cărți. Ei au devenit mai pretențioși în alegerea cărților, știu să se orienteze în cataloagele bibliotecilor, dar știu să își critice biblioteca dacă nu-și procură cele mai bune și mai noi cărți.

În munca pentru atragerea oamenilor la carte au o însemnătate mare consfăturile, dintre care sînt primite cu mult entuziasm cele cu participarea scriitorilor. Întîlnirile dintre cititori și scriitori îi apropie pe unii de ceilalți, îl fac pe cititor să privească cu mai mult interes cartea, să-l critice pe scriitor cînd n-a spus lucrurilor pe nume, sau să-i spună cuvinte frumoase atunci cînd cele scrise i-au mers de-a dreptul la inimă, l-au ajutat în muncă, l-au ajutat să vadă mai bine unele lucruri pe care odată nu le-a înțeles. Pe de altă parte, așa cum arată și scriitorii par-

ticipanți la discuțiile revistei, întîlnirile acestea îl fac pe scriitor să cunoască mai bine toate păsurile oamenilor, să se apropie de cei pentru care scrie, să le simtă prezența la masa de lucru și să le prețuiască sfaturile. Scriitorii care s-au întîlnit cu cititorii au constatat că la aceștia crește mereu cerința pentru cărți mai multe și mai bune, că ei ridică pretenții întemeiate pentru stilul în care e scrisă cartea și pentru realitatea vieții prinsă în ea.

De aceea trebuie să acordăm mare atenție felului cum organizăm aceste consfăturii. Vom obține rezultatele dorite la întîlnirile dintre cititori și scriitori dacă le vom pregăti temeinic și din timp.

Părerile exprimate de unii scriitori că o consfătuire poate fi cu atît mai reușită cu cît a fost mai puțin „organizată” în sensul că manifestările spontane ar putea da rezultate mai bune, nu ni se pare cea mai justă.

Inchipuiți-vă o întîlnire cu oameni adunați la întîmplare, discutînd o carte pe care cei mai mulți poate că nici n-au văzut-o măcar.

Ce rezultate va aduce o asemenea consfătuire? Ce nivel vor avea discuțiile și ce va învăța din ea cititorul, scriitorul?

Nu, asemenea manifestări de masă trebuie bine pregătite și organizate din timp. Cartea aleasă trebuie bine studiată.

Dar nu în sensul ca bibliotecarul să instruiască pe cititori ce răspunsuri să dea la întrebări cunoscute dinainte, fără să se fi îngrijit ca cititorii să cunoască

bine cartea pusă în discuție, s-o studieze temeinic și să-i cuprindă cit mai larg înțelesul.

Cînd organizăm asemenea manifestări noi obișnuim să facem mai întîi recenzia cărții, stîrnind prin aceasta interesul cititorilor, apoi citim cartea în cercurile de citit și o răspundim la cit mai mulți cititori individuali, avînd grijă s-o discutăm temeinic atît după lecturile din cerc cît și cu cei ce au citit-o individual. Numai după aceea vorbim cititorilor și despre întîlnirea programată cu scriitorul și-i îndrumăm cum să se pregătească pentru discuții.

Dar nici aceste discuții nu le lăsăm la voia întîmplării, ci avem grijă să pregătim de cei mai buni cititori să ia primii cuvîntul. Asta pentru a se „sparge ghiața” și pentru a da firul pe care să se înșire apoi discuțiile celor ce stimulați de primii, se vor înscrie, fără îndoială, să spună și ei cîteva cuvinte.

Pe cît de importantă este cunoașterea din timp a temei consfătuirii, tot atîta importanță are pregătirea primilor vorbitori care au rolul de a însuși discuțiile și a face consfătuirile mai vioaie.

Cei care organizează manifestări de acest gen trebuie să aibă grijă de toate: de la alegerea temei și pavoizarea sălii, pînă la paharul cu apă de pe masa vorbitorului. Totul trebuie să fie în ordine, pentru ca nimic să nu distragă pe ascultători și vorbitori de la dezbaterea temei.

Și încă ceva. În alegerea temei să ținem seama de oamenii cu care se va discuta, de ocupația lor, de specificul locului și chiar de anotimp care trebuie pus în perfectă armonie cu tema respectivă.

Dar ași vrea să vorbesc și despre unele chestiuni care-i privesc pe scriitorii ce vin să se întîlnească cu cititorii noștri.

Atitudinea scriitorului față de cei cu care se întîlnește are foarte mare importanță. Înainte de a se urca la tribună e bine ca scriitorul să umble

printre oameni, să-i cunoască, să se a-rate prietenos, apropiindu-se de cei care au venit să-l ajute în munca sa de creație. În felul acesta oamenii îl vor îndrăgi și nu se vor sfii să-i spună părerile lor.

Limbajul întrebuițat face mult. Cuvinte frumoase, calde, de toți înțelese și pornite de la inimă ca să ajungă la inimă, iată ce e necesar consfătuirilor noastre, întîlnirilor scriitorului cu oamenii pentru care scrie.

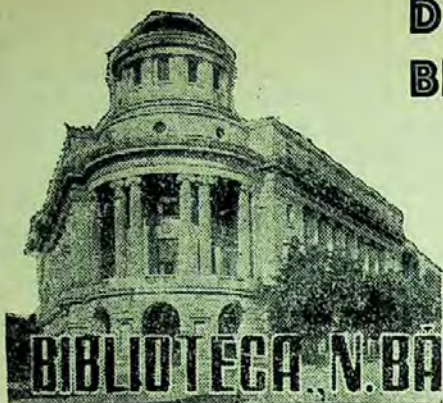
Sîntem dornici ca scriitorii să se preocupe mai mult de munca bibliotecilor, să vină mai des printre cititori. Tovarășii scriitori pot mai mult ca alți oameni să sprijine munca bibliotecarilor, să-i considere nu ca pe niște funcționari care se ocupă cu popularizarea cărților lor, ci ca niște adevărați tovarășii de pionierat cultural, fiecare cu partea lui de contribuție în această marea revoluție culturală pe care o trăiește poporul nostru pe drumul făuririi socialismului.

Scriitorii crează pentru marea masă a cititorilor, printre care se numără și muncitorii din fabrici și uzine și țărani noștri muncitori și gospodinele care au devenit harnice cititoare, prietene devotate ale bibliotecilor — și pionierii care abia încep să dezlege tainele cărții. Toți aceștia vor să-i cunoască, să discute cu ei, să se împrietenească cu ei, să-i vadă cum arată și să le înfățișeze în cuvinte simple, ce cărți ar dori ei să fie scrise.

Cred că asemenea discuții n-ar trebui să rămînă numai în paginile revistei noastre, ci ar trebui să fie ținute și în sala unei consfătuiri pe linie mai mare între scriitori și bibliotecari, pentru a discuta împreună multele probleme care nu încap în rîndurile unor articole.

O asemenea „consfătuire a consfătuirilor” ar fi un lucru bun în ajutorul muncii noastre mai ales dacă ar participa și tovarășii de la edituri pentru a se discuta toate problemele legate de carte, scriitori și cititori.

DIN ISTORICUL BIBLIOTECILOR NOASTRE

BIBLIOTECA „N. BALCESCU” DIN IASI

În anul 1897, biblioteca se mută din fostul palat al Moruzeștilor, într-un local special clădit pentru Universitate. Noul local era minunat ornamentat cu picturi murale, dar era complet lipsit de încăperi pentru administrație și nu dispunea nici de depozite pentru cărți. În schimbul celor șase camere din fostul palat al Moruzeștilor, biblioteca primea o singură încăpere. Ce folos că această sală era mare și peste măsură de frumoasă, cu mobilier de stejar și un plafon splendid (sala costase pe vremea aceea suma fabuloasă de 100.000 lei) dacă nu oferea și condițiile de studiu necesare. Pe lângă condițiile de funcționare care erau cu totul insuficiente și organizarea bibliotecii lăsa foarte mult de dorit, din cauza lipsei de pregătire a personalului. Nu existau în aceea vreme bibliotecari cu pregătire de specialitate, deși unul din ei, Emil Boureanu, a publicat, după tratatul clasic al lui Graesse, o lucrare rezumativă care are meritul de a fi prima lucrare în materie de biblioteconomie, în țară la noi. Situația grea a bibliotecii a fost sezistată de rectorul Universității de pe atunci, care într-un raport oficial arată: „Nu există în Iași decât o singură

GRIGORE BOTEZ
Directorul Bibliotecii centrale universitare din Iași

bibliotecă, care servește și studenților și particularilor. Această bibliotecă nu are local propriu, și e adăpostită în localul Universității. Nu are catalog și a fost ani de zile astfel administrată, că mai toate lucrările, în mai multe volume, sînt descompletate. Este lipsită complet de spațiu și de loc. Mare parte din cărți se găsesc într-o rezervă, în subsolul Universității, în care unezeala distruge tot ce mai rămîne de la șoareci”. Sezisarea rectorului a rămas însă fără răspuns. Această situație s-a menținut pînă în 1914, cînd se aduce din nou la cunoștința opiniei publice, într-o broșură, starea în care se află Biblioteca Centrală: „Este atît de primitiv organizată și deci în neputință de a funcționa că, fără exagerare, ar merita titlul de bibliotecă antediluviană”.

Într-adevăr în anul 1914 situația bibliotecii era foarte proastă. Chiar dacă ar fi avut local corespunzător, ea tot n-ar fi putut funcționa normal; nu avea nici chiar un catalog onomastic, ru împrumuta cărți acasă și lucru și mai grav, nu avea nici măcar un regulament de funcționare. De aceea o mină de oameni cu gînduri

bune, în frunte cu filologul Al. Philippide, și actualul academician Al. Myller, redactează un proiect de lege pentru organizarea bibliotecii din Iași. Acest proiect avea menirea să pună biblioteca în funcțiune după noi principii organizatorice. Trebuia să se renunțe complet la depozitul de sală; administrația și serviciul de prelucrare a materialului trebuiau îndepărtate din sălile de lectură. Stocul de cărți trebuia adăpostit în depozite anume construite, după criteriile tehnico-bibliotecare, spațioase și oricînd în stare de a fi mărite, pentru a cuprinde mulțimea de cărți ce intră într-o bibliotecă modernă. Regulamentul a fost aprobat și Biblioteca Centrală a devenit din nou o bibliotecă de studiu, cu titulatura de Biblioteca Centrală a Universității. Prevederile lui, ar fi putut fi realizate, dacă nu ar fi izbucnit primul război mondial. Primul război mondial a adus și alfe prejucii bibliotecii ieșene. Un bilanț întocmit în anul 1925, arată că biblioteca a pierdut din cauza războiului cca. 30.000 de volume. Cum au fost pierdute aceste cărți este greu de explicat. Ceea ce este sigur este că biblioteca din cauza războiului, nu a mai primit regulat depozitul legal. Din anul 1922, depozitul legal fusese extins și asupra Ardealului.

* urmare din nr. 10.

Zilnic seoseau pachete de ziare și cărți, care erau depozitate prin diferite colțuri, din cauza lipsei de spațiu și a unei proaste administrații. În anul 1925—1926, s-a încercat o reorganizare a bibliotecii. Mai întâi au fost înlăturate cataloagele fixe, trecându-se la sistemul cataloagelor pe fișe și s-au pus bazele unui catalog pe materii, precum și a unui catalog alfabetic. Dar aceste cataloage au rămas neisprăvite din cauza lipsei de personal pregătit. Personalul era puțin numeros (11 persoane) și nu reușea nici pe departe să facă față nevoilor.

Însfîrșit, reducerea considerabilă a subvențiilor bugetare în timpul crizei economice din 1929—1932 și un început de incendiu în martie 1932 au adus biblioteca la o stare de lincezire aproape completă. De data aceasta, strigătele de alarmă ale bibliotecii care de decenii răsunaseră în van, au fost însfîrșit ascultate de forurile competente, care au sprijinit eficient o reorganizare a ei din temelii.

Prima problemă care trebuia soluționată era aceea a localului. La intervenția bibliotecii, Universitatea cedează câteva încăperi din subsolul ei, care au fost amenajate ca depozit de cărți, iar spațiul existent a fost folosit mai rațional. În felul acesta a fost suplinită în parte insuficiența localului.

După rezolvarea acestei condiții de bază, s-a putut trece la opera de reorganizare a bibliotecii, pe baze noi, științifice. Au fost adoptate principiile biblioteconomiei germane, fiind luată ca model biblioteca Institutului de Economie mondială din Kiel. Pornind de la aceste principii, în anul 1932 au fost introduse o serie de inovații în organizarea bibliotecară și administrativă.

În primul rând, a fost înlăturat sistemul cataloagelor fixe. Deficiențele grave ale acestui sistem fuseseră

semnalate încă din secolul trecut de Hașdeu și Eminescu, dar pînă în anul 1932, cu toate încercările făcute — ultima dată din 1925—26 — nu s-a izbutit să se înlătore acest sistem învechit. Pentru prima dată în acest an se introduce fișa internațională și se pun bazele catalogului alfabetic pe fișe. Pentru catalogul pe materii se redactează fișe dactilografiate, dar ele nu au fost zecimalizate decît în anul 1949. Tot din această perioadă datează și primul catalog al periodicelor.

Prin toate aceste lucrări, executate minuțios și cu exactitate, s-a pus capăt dezordinii care domnea în bibliotecă, și care nu permitea să se facă nici măcar o evaluare aproximativă a fondului de cărți și periodice.

Însfîrșit, prin înființarea unei legături proprii, au sporit posibilitățile de conservare a cărților și periodicelor, fiind salvate de la distrugere mii de exemplare anuale.

O singură problemă, care figura în programul bibliotecii din Kiel, nu a fost abordată în 1932 de biblioteca ieșană, din cauza lipsei de personal. Este vorba de stocul imens de ziare care nu a putut fi cuprins în acest vast program de reorganizare. Clasarea acestui

material imens și foarte valoros pentru istoriografia noastră actuală și în special pentru reconstituirea istoriei P.M.R., s-a început abia în 1949 și este în curs de realizare.

Reorganizarea începută în 1932 a fost salutară pentru biblioteca ieșană. De la această dată activitatea bibliotecii s-a orientat spre un făgaș științific, care a făcut-o să corespundă din ce în ce mai bine menirii ei de bibliotecă de studiu, în capitala Moldovei.

Programul ei de reorganizare s-a înfăptuit în timp, iar cadrul lui s-a lărgit treptat pe măsură ce se încheiau lucrările cu caracter de primă necesitate.

Învingînd greutățile materiale care au continuat să apese și în anii următori, datorită politicii criminale a claselor diriguitoare, de pregătire a războiului împotriva Uniunii Sovietice, biblioteca a continuat să progreseze lent, dar fără întrerupere.

Iată însă că noul cataloag mondial, războiul antisovietic, nedorit de popor, întrerupe această activitate. Biblioteca trebuie să treacă din nou printr-o încercare grea, care se va solda cu noi pierderi și va necesita noi eforturi, pentru a reface din ruine vechea instituție ieșană.

Una din sălile de lectură ale bibliotecii

În anul 1940, din ordinul autorităților antonesciene, care fixând o linie de rezistență la Iași, sacrificaseră acest oraș istoric, sînt evacuate la Pitești cîteva vagoane cu cele mai prețioase tipărituri ale bibliotecii. În anii următori a fost transportat la Alba-Iulia și fondul de cărți și reviste. S-au pierdut cu acest prilej 600 de volume înregistrate. La volumele neînregistrate pierderea a fost mult mai mare; ea nici nu a putut fi evaluată precis din lipsa unor evidențe. Colecția de ziare vechi, care a fost abandonată într-un subsol al Universității, a avut însă foarte mult de suferit, iar în timpul celor cinci luni de front, în 1944 a fost distrus și splendidul local al bibliotecii din Universitatea veche. Reîntoarsă din evacuare în martie 1945, biblioteca avea din nou să lupte pentru găsirea unui adăpost. Localul fostei fundații Regele Ferdinand, special construit pentru bibliotecă, oferea cele mai bune condiții de cazare, dar tratativele cu fosta casă regală proprietara imobilului, sînt anevoioase. În cupiditatea ei, aceasta nu acceptă să închirieze localul decît în urma plății anticipată a chiriei. Cu greu, biblioteca reușește să se instaleze totuși într-o parte din încăperile Fundației Regale. În acest local, care după abolirea monarhiei, în 1947, a trecut în patrimoniul bunurilor obștești, biblioteca funcționează și astăzi. El este unul din cele mai elegante și mai corespunzătoare localuri de bibliotecă din țară.

După instalarea puterii democratice, în martie 1945, biblioteca începe să-și schimbe treptat structura. Ea trece, pînă la instaurarea dictaturii proletariatului, în 1948, printr-un proces contradictoriu, în care lupta dintre vechi și nou este deosebit de activă. Abia în 1949, după reforma învățămîntului, biblioteca ieșană, intră și ea într-o perioadă

de prefaceri radicale, care au transformat-o într-un instrument activ în opera de culturalizare a poporului și de transformare a conștiinței lui sociale.

Cotitura cu adevărat revoluționară săvîrșită din 1949 încoace, impune în primul rînd transformarea mentalității bibliotecarului. Vechiul bibliotecar care era un simplu tehnician, adeseori intrat în rutină și lipsit de inițiativă, trebuia să devină acum un activist pe tărîm ideologic și cultural, un element conștient, care să promoveze cu credință

Pagina de titlu a manuscrisului lui Ion Creangă

interesele poporului nostru muncitor. De mare utilitate în această problemă a fost cursul cu caracter ideologic și profesional organizat în 1949, din inițiativa sindicatului local ca și acel din 1952—53, inițiat de Ministerul Învățămîntului. Ambele cursuri, care au cuprins întreaga masă a bibliotecarilor din institutele de învățămînt superior din Iași, au reușit să introducă pe cursanți în problemele fundamentale ale ideologiei marxiste și ale biblioteconomiei noi, sovietice, și să le stimuleze interesul pentru continua lărgire a sferelor de cunoștințe ideologice și profesionale.

O altă lucrare de mare amploare, inițiată tot în 1949 și care a așezat biblioteca noastră în rîndul bibliotecilor științifice internaționale, a fost întocmirea catalogului zecimal. Această lucrare minuțioasă și de mare exactitate a necesitat o lungă ucenicie din partea bibliotecarilor repartizați serviciului zecimal. După ani grei de muncă acest serviciu își îndeplinește azi satisfacător atribuțiunile lui, ușurînd în mod considerabil informația bibliografică.

De o importanță egală este și serviciul bibliografic, inițiat mai tîrziu. Acest serviciu dă cititorilor zilnic informații bibliografice, întocmește liste de recomandare și bibliografii, cum este aceea a criticului literar *Garabet Ibrăileanu*, litografiată în 1954, sau indexul bibliografic al revistei *Viața Romînească*.

Pe linia valorificării moștenirii culturale și a tradițiilor de luptă ale poporului nostru, o mare amploare a luat în anii democrației populare secția specială pentru manuscrise, stampe, cartea veche romînească, cartea rară străină, note muzicale.

Biblioteca noastră posedă astăzi 600 manuscrise, dintre care 2/3 sînt achiziții recente.

Printre cele mai valoroase manuscrise cităm:

Un *Evangelion* manuscris pe pergament, în limba greacă, care datează din secolul al 9-lea. El poartă pe prima pagină o însemnare făcută în 1453 de Gheorghe Scholariu, patriarhul Constantinopolului.

Două copii ale lucrării *Ceasornicul Domnilor*, de la 1714—1731, „tălmăcită de pre lătinie spre înțelegerea limbii țării noastre, prin ostentia răposatului Neculai Costin, biv vel logofăt”.

Gramatica sanscrită, o compilație scrisă de mîna lui Eminescu, probabil în timpul cît a funcționat ca bibliotecar la biblioteca din Iași.

O mare parte din ma-

nuscisele de valoare vechi românești au fost donate de patriotul și istoricul moldovean Mihail Kogălniceanu și poartă autograful lui. De la el s-a păstrat manuscrisul Cronicii lui Ioan Neculce, care are următoarea adnotare făcută de Mihail Kogălniceanu: „Manuscrisul Hroniceii lui Ioan Neculce, care au slujit la publicarea Letopisetelor Moldaviei, 1 Dechemvrie 1845”.

Din ultimele achiziții, prezintă o importanță deosebită manuscrisul lui Ion Creangă *Metoda specială a aritmeticei*, trepta a II-a, 1864. Este vorba probabil, de un curs scris de marele povestitor, pe cînd era elev la școala preparandă din Iași, pentru a-i servi mai tîrziu în meseria lui de dascăl.

Catalogul manuscriselor, întocmit între anii 1950—1952 și ținut la zi, este pregătit pentru tipar.

Colecția de stampe a bibliotecii noastre este încă modestă ca valoare, deoarece în două rinduri, în 1860 și în 1916, biblioteca a donat colecțiile ei.

Ea se ridică la aproximativ 100 de exemplare, printre care se găsesc și stampele lui Raffet și ale lui Bouquet, cunoscuții gravori francezi care au călătorit în principatele române în prima jumătate a secolului al 19-lea.

Colecția de hărți și atlase numără aproximativ 2000 de bucăți. Ea cuprinde, ca piese rare: Atlasul lui Jansson, tipărit la Amsterdam în 1657 și un atlas rusesc, de mare valoare artistică și științifică, tipărit la Petersburg în 1745.

Biblioteca posedă 800 de cărți vechi românești tipărite pînă în anul 1830. Printre cele mai importante menționăm:

Biblia lui Șerban Cantacuzino, tipărită la București în 1688, care poartă următoarea inscripție: „Cînd sau dat aciastă Sfîntă Biblie, lui popa Pătru Gurghianul de la măriu sa bunul și

blagocestivul Ioanî Costandin Basarab Voivod zemli Ungrovlahii au fost ani de la începutul lumii 7200 (1692) mai 20”. Interesante sînt și însemnările care arată prin cîte mîini a trecut această biblie din anul 1692 și pînă a intrat în patrimoniul bibliotecii.

Cartea lui Demian, *Tableau géographique et politique des royaumes de Hongrie, d'Esclavonie, de Croatie et de la grande principauté de Transilvanie*, exemplar unic în țara noastră.¹⁾

Opera marelui cărturar

Biblia lui Șerban Cantacuzino tipărită la București în 1688

moldovean Dimitrie Cantemir, în ediția franceză, tipărită la Paris în 1743, în edițiunile germană și engleză, tipărite la Londra și Frankfurt în 1771 și 1743.

Cartea rară străină identificată în ultima vreme numără 7000 exemplare. Mai valoroase sînt cele 10 incunabule, dintre care cea mai veche este lucrarea lui Antonius Arhiepiscop de Florența, tipărită la Nürenberg în 1477.

Importante sînt și cărțile lui Ioan Christostomul, tipărite la Eton (Anglia) în 1612, donate de Vasile Lupu școlii de la Trei-Ierarhi.

Una din ele poartă următoarea inscripție în limba greacă: „Cartea donată de Voivodul Vasile Lupu profesorilor dela Școala din Mănăstirea Trei Ierarhi din Iași la anul 1651”. Această carte a străbătut veacurile; de la școala grecească a lui Vasile Lupu ea a trecut — nu se cunosc împrejurările — la biblioteca Academiei Mihăilene și s-a păstrat aici pînă în zilele noastre.

Menționăm și cartea lui Marsili: *Description du Danube*, ediția latină tipărită la Amsterdam în 1726 și ediția franceză tipărită la Haga în 1744, ca și colecția aproape completă a tuturor publicațiilor ilustrate de Gustave Doré (Cervantes, La Fontaine, Rabelais, Dante).

Spațiul nu ne permite să dăm mai multe informații asupra manuscriselor și cărților vechi sau rare pe care le posedăm. Biblioteca stă însă la dispoziția cercetătorilor, care mai au încă mult de lucru pentru a pune în valoare toate aceste bogății.

Tot în anul 1949 a început reorganizarea periodiceilor, ziare și reviste. S-a continuat catalogul revistelor, început în 1932, iar pentru prima dată în istoria bibliotecii noastre a fost întocmit un catalog al ziarelor. Lucrarea nu este însă încheiată, deși se lucrează intens (aproximativ 800 de titluri anual). Dintre colecțiile cele mai importante cităm: *Poporul suveran*, ziarul revoluționarilor de la 1848, din Muntenia, colecția completă; *Basarabia*²⁾, primul ziar al cercurilor socialiste din Iași; *Contemporanul*, cea mai însemnată revistă ideologică și culturală a mișcării socialiste din

¹⁾ În *Bibliografa veche românească* este menționat după Vereș, că unicul exemplar s-ar găsi în biblioteca Muzeului Național din Budapesta.

²⁾ Al doilea exemplar din țară se află în posesia Institutului de Istoria P.M.R. București.

țara noastră din secolul trecut, colecția completă; **Romina Muncitoare, Iașul socialist, Sovromenik, Bluze albastre, L'Humanité**; colecția pe anii 1904-1915 etc.

Colecțiile ziarelor vechi sînt consultate intens. De aceea, prin terminarea lucrărilor de clasificare a ziarelor, mai ales, se va realiza o operă de reală utilitate, cu atît mai mult cu cît biblioteca noastră este posesoarea uneia din cele mai prețioase colecții de ziare vechi romînești.

Creșterea bibliotecii ieșene, după 1949, este cu drept cuvînt uluitoare. Acest fenomen nu se datorește însă unor împrejurări fortuite, ci își are rădăcini adînci în structura economică și socială a țării noastre. Economia noastră în dezvoltare și funcțiile noi pe care le îndeplinește statul nostru democrat popular, în special funcția cultural-educativă, au creat posibilități

largi de înfloriere tuturor instituțiilor de cultură din patria noastră. Este de mult apus timpul cînd biblioteca trebuia să cerșească lărgirea schemei de personal, sporirea fondurilor pentru achiziții sau reparații, sau să treacă prin situații umilitoare cum a fost în perioada 1929-30, cînd a fost acționată în justiție pentru neplata sumelor datorate unor librari germani și francezi. Astăzi, schema de personal este corespunzătoare și crește odată cu dezvoltarea bibliotecii. Prevederile bugetare sînt mai mult decît îndestulătoare. Este suficient să amintim că datorită acestor posibilități largi, biblioteca noastră atinge azi cifra de 1.000.000 cărți, reviste și ziare, față de 135.000 de titluri în 1934. Numărul locurilor în sălile de lectură a crescut considerabil. Capacitatea bibliotecii este în prezent de 500 lo-

curi, față de 80 în 1934 și de 250 în 1949. Într-o măsură și mai mare a sporit numărul cititorilor. Astăzi biblioteca este frecventată de aproximativ 200.000 cititori anual, față de 29.000 în 1934.

Dar nici ajutorul tehnic și teoretic pe care l-am primit din partea biblioteconomiei sovietice, nu a jucat un rol mai puțin însemnat în dezvoltarea bibliotecii noastre. Experiența sovietică în acest domeniu ne-a servit de exemplu întotdeauna. Primim, pe bază de schimb, aproape toate materialele biblioteconomice din Uniunea Sovietică, iar manualul lui Klenov a fost tradus și folosit ca o carte de căpătîi de bibliotecarii noștri, încă din 1950.

Acestea sînt cauzele care au făcut ca biblioteca ieșană să cunoască astăzi o epocă de adevărată prosperitate, prima din îndelungata și zburzuită ei existență.

POEMELE HOMERICE

(urmăre din pag. 28)

Cu totul altfel stau lucrurile cu *Iliada*. Aici ne aflăm pe alt tărîm, pe un podium înălțat mult deasupra pămîntului și solemnitatea acestor evenimente se impacă de minune cu amplele draperii ale exametrelor. Retipărirea *Iliadei* în tălmăcirea venerabilului academician George Murnu se impunea așa dar, de la sine, și este tocmai ceea ce a făcut editura E.S.P.L.A., în condiții remarcabile. Eruditul studiu introductiv al profesorului D. Pippide conduce pe cititor în toate galeriile acestui labirint perfect ordonat, care este *Iliada*, îl documentează și-i sporește viziunea și perspectivele. Cît despre traducerea aceasta, bătrîna de jumătate de veac, ea e mai vioaie și mai tinăra ca

oricînd. Pentru că profesorul George Murnu, ilustră mlădița a romînilor din Pind, a pătruns mai bine ca oricare dintre tălmăcitorii dinaintea lui, în esența poemelor homerice și pentru că în mijloacele de expresie a pus la contribuție atît vigoarea graiului popular, cît și mireasma arhaică a cuvintelor și expresiilor culese din cronici. Aliajul acesta în care a topit laolaltă metalele antichității helenice, așa cum apar ele în „scutul lui Ahile”, măiastra capodoperă a făurării Hefaiistos, cărora le-a adaos mademurile limbii noastre arhaice constituie titlul incoruptibil al tălmăcirii acad. George Murnu și explică vitalitatea ei. Tălmăcirile homerice durează

la noi de mai bine de un veac. Cine vrea să se convingă de progresele, ce a realizat în tot acest răstimp limba noastră literară, va confrunta traduceri artificiale ale lui Aristia sau localizarea pitorească a marului vornic Iordache Golescu cu magistrala transpunere, pe cît de fidelă, pe atît de sugestivă, a profesorului George Murnu. Retipărind, pentru marile mase de cititori, *Iliada* și *Odiseia*, în două din cele mai izbutite tălmăciri. Editura Tineretului și E.S.P.L.A., au satisfăcut, în același timp, atît principiul preluării moștenirii literare cît și cerințele imperioase ale culturii naționale.

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR

Biblioteca centrală a Academiei de științe sociale din U.R.S.S. a primit în ultimul timp multe cărți, ziare și reviste din diferite țări. Un colet important a fost primit din Geneva de la biblioteca O.N.U. El conține peste 1000 de documente și conferințele ținute cu ocazia congresului de la Geneva al oamenilor de știință din lumea întreagă în problema folosirii energiei nucleare în mod pașnic.

În cursul acestui an a avut loc la Moscova decada artei și literaturii Bașkiriei.

În timpul decadei, Uniunea Scriitorilor a discutat cărțile autorilor bașkiri. De asemenea s-a organizat la Casa oamenilor de litere o expoziție a cărților și a desenelor bașkire. Toate librăriile au fost aprovizionate cu opere bașkire în limba originală cit și în traduceri în limba rusă.

În planul editurilor din U.R.S.S., literatura pentru copii ocupă un loc de frunte.

În fiecare an se reeditează poveștile lui Pușkin, Tolstoi, Jukovski, Mamin Sibirak, Bajov și a altor scriitori.

Poveștile populare rusești apar în culegeri în toate limbile popoarelor din Uniunea Sovietică și de asemenea sunt traduse în limba

rusă poveștile celor peste 50 de popoare din U.R.S.S.

Sunt traduse în limba rusă și în celelalte limbi care se vorbesc în U.R.S.S. și poveștile popoarelor din lumea întreagă.

În ultimii ani, editurile sovietice au tipărit povești chinezești, coreene, poloneze, cehe și slovace, etc.

De asemenea, de o mare popularitate printre copii se bucură și poveștile lui Andersen, Perrault și Frații Grimm. Cu ocazia comemorării a 150 de ani de la nașterea lui Andersen, editurile pentru copii au publicat două culegeri din poveștile marelui scriitor danez.

În ultimii 4 ani, au fost scoase 25 de ediții din poveștile lui Perrault, iar din 1954 a apărut o culegere de povești a scriitorilor francezi Perrault, Laboulaye, George Sand, Vaillant-Couturier.

Într-un viitor foarte apropiat, copiii din Uniunea Sovietică vor citi povești mongole, indiene, vietnameze și japoneze. O culegere va reuni poveștile chineze, suedeze, irlandeze și engleze.

Tirajul unor ediții cu povești pentru copii a atins o jumătate de milion. Tirajul global al poveștilor chinezești a atins în cițiva ani 2 milioane. Din 1918 până în 1954, poveștile Fraților Grimm au apărut în 9.904.000 exemplare. În aceeași perioadă cărțile lui Andersen au fost editate în 7 milioane de exemplare. Cărțile pentru copii sunt ilustrate de cei mai buni desena-tori.

În Cehoslovacia sub numele de „Bibliobus” sînt cunoscute bibliotecile automobil. Prima bibliotecă de acest gen a fost pusă în funcție în anul 1949 la Praga. Constatînd rezultatele bune obținute s-au mai pus în funcție încă 15 biblioteci automobil pentru deservirea cititorilor din provincie. Munca acestor biblioteci nu constă numai în împrumutarea cărților, ele desfășurînd și o largă activitate culturală și educativă. Bibliobusurile sînt înzestrate cu instalație de difuzare a emisiunilor de radio, aparate de cinematografie și teatru de păpuși. Următoarele date sînt grăitoare pentru a arăta activitatea bibliobusurilor: în cursul anului trecut ele au împrumutat 200.000 de cărți și au ținut aproape 1.000 de consfătuiri cu cititorii.

Editura P.S.U.G. din R. D. Germană pregătește tipărirea operelor lui Martin Andersen-Nexø. O ediție nouă a operei *Cintecul slavilor* de F. C. Weiskopf și volumul de poezii *Fratele fără nume* de Louis Furnberg.

De asemenea sînt în pregătire un volum de poezii intitulat *Terfă și victorie* de Fritz Jensen și un roman al acestuia oglindind lupta victorioasă a poporului vietnamez pentru libertate și independență.

PARTIDE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

GRAMSCI, ANTONIO: Scrisori din închisoare. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 327 pag., lei 6,75.

Culegerea de scrisori a lui Antonio Gramsci, întemeietor al Partidului Comunist Italian, apărută în Editura de Stat pentru literatură politică cuprinde o parte din scrisorile scrise de autor în timpul celor 10 ani cât a fost aruncat în închisoare, pentru vina că — în calitate de secretar al partidului comunist și deputat în parlament — a demascât politica criminală a guvernului fascist, desfășurând o vie activitate împotriva asupririi și exploatarei muncitorilor, pentru trezirea conștiinței lor politice. Sub acuzația că instigă la război civil și că duce o propagandă subversivă pentru încălcarea legilor statului, Antonio Gramsci este arestat în anul 1926 și deportat în insula Ustica. În anul 1928 este condamnat de un tribunal special la 20 ani în închisoare. El își execută pedeapsa la închisoarea Turi din Bari, una din cele mai sinistre închisori fasciste.

Soarta lui Gramsci ridică un val de indignare în lumea întreagă. Intellectuali și personalități de toate opiniile și din toate țările protestează și astfel se hotărăște transferarea lui la clinica doctorului Consumano din Formia apoi la clinica „Qui si sana” din Roma. Cu toate că în urma unor amnistii pedeapsa se redusese la 10 ani, Antonio Gramsci moare, după ani de suferințe de nedescris, la câteva zile după expirarea condamnării.

În tot acest timp el nu pierde legătura cu partidul și continuă să conducă activitatea lui, transmitând indicațiuni în legătură cu intensificarea activității ilegale a comunistilor și a organizării în Italia a unui front antifascist popular.

În închisoare, Gramsci, afară de Caietele din închisoare, în care sînt cuprinse o serie de lucrări teoretice științifice, serie și o serie de scrisori care au o reală importanță teoretică educativă și artistică. Ele oglindesc atît preocupările lui intelectuale, care nu au slăbit în tot timpul detențiunii, cît și

sentimentele pline de duioșie și dragoste izvorite din inima lui mare și generoasă. Cu excepția a patru scrisori care sînt adresate lui Giuseppe Beri, deținut la Ustica împreună cu nemeroși luptători comuniști, toate sînt adresate familiei. Cu toată boala care continuă să se agraveze, Gramsci luptă să-și mențină același spirit viu, lucru care se întrevede în special în scrisorile lui care exprimă sentimentele cele mai variate și mai firești: dragostea lui caldă față de Giulia, soția sa, grija permanentă pentru educația spirituală a celor doi fii ai săi — Delio și Giuliano, dintre care pe Giuliano nu l-a văzut niciodată, — sentimentele de caldă prietenie și de dragoste frățească față de cumnata lui, Tatiana, care printr-un devotament fără margini i-a ușurat suferințele și în prezența căreia și-a dat ultima suflare. Citind aceste scrisori te simți emoționat prin conținutul lor profund uman.

Acest volum cu toate că nu cuprinde toate scrisorile lui, unele neputînd fi găsite, iar altele avînd un caracter strict familiar, totuși redau o imagine clară a încercărilor dureroase prin care a trecut acest neînfriecat revoluționar.

ȘTIINȚE NATURALE

CESTNOV, F. I.: Tainele ionosferei. București. Editura Cartea Rusă (Colecția „Știința pentru toți”) 1955, 76 pag., lei 0,80.

Studiul ionosferei face posibilă explicarea legilor după care decurg anumite procese din soare, înțelegerea cauzelor variațiilor cîmpului magnetic pămîntesc și ajută la utilizarea acestui strat superior al învelișului de aer al planetei noastre, pentru radiocomunicații la distanțe mari. Pentru a înlesni acest studiu, autorul pornește de la descrierea proprietăților electrice ale aerului și a condițiilor în care iau naștere ionii sub influența razelor ultraviolete ale soarelui și ale diversilor astri îndepărtați, oprindu-se apoi asupra fenomenelor de lumină în legătură cu starea fizică a părților superioare ale atmosferei prin care se filtrează. Foarte interesante sînt datele despre formarea aurorelor boreale și explicarea științifică pe baza

teoriilor moderne a cauzelor pentru care acest fenomen se produce îndeosebi în regiunile polare. Cu aceasta, autorul trece la cercetarea problemelor cîmpului magnetic al pămîntului, arătînd că furtunile magnetice, ca și aurorele boreale se datoresc aceleiași cauze și a-nume: pătrunderii în atmosfera pămîntului a corpusculilor care se desprind din soare din cauza producerii unor diferite fenomene furtunoase.

Ionosfera prezintă interes și pentru sistemul radiocomunicațiilor la distanțe mari. În această privință autorul demonstrează pe bază de date bogate felul cum ionosfera îndeplinește rolul de reflector al undelor de radio scurte și descrie totodată ultimele aplicațiuni practice și posibilitățile de viitor care se dezvoltă rapid, datorită mijloacelor moderne pentru cercetarea atmosferei și descoperirea tuturor tainelor care mai persistă în oceanul aerian.

LITERATURĂ

DUMITRU PETRU: *Focul nestins*. București. E.S.P.L.A. (Colecția „Luceafărul”) 1955, 88 pag., lei 1,50.

Mihai Udrea, un tînar absolvent al Institutului Politehnic se întoarce ca inginer în uzina în care a lucrat ca muncitor cu cîțiva ani în urmă. El urmează a lucra în întreprindere ca ajutor al inginerului Irimia, șeful sectorului oțelărie. Reîntoarcerea lui Mihai Udrea în fabrică este întîmpinată cu bucurie de cei mai mulți din tovarășii lui de muncă de altădată. Sînt însă și unii care nu văd cu ochi buni venirea ca inginer în fabrică a celui care altădată le era subaltern — și-l întîmpină cu neîncredere și ostilitate, mai ales cînd acesta vrea să introducă în uzină procedee noi de muncă, nefolosite pînă atunci. Și, în primul rînd, el se ciocnește chiar de inginerul Irimia, un om plictisit de muncă, blazat. Acesta și-a luat ca principal colaborator pe maestrul Balaban, un fost legionar, care folosește în muncă metode înapoiate, manifestînd totodată o atitudine huliganică față de ceilalți muncitori, ceea ce frînează producția și face ca planul să nu poată fi îndeplinit. În ura lui față de regim și de înoirile care-și fac loc în fabrică, Balaban pune la cale distrugerea unui mare cuptor de topit oțel tocmai în timpul șarjei, și incendierea uzinei. Dar datorită vigilentei lui Mihai Udrea, datorită spiritului de sacrificiu al unor muncitori tineri ca Petre Simion și Ioji Miklossi, oțelăria este salvată. Prin aplicarea noilor metode de muncă, planul va fi îndeplinit.

Nuvela reliefează cu putere și culoare viața de muncă dintr-o uzină, cu atașamentul muncitorilor față de partid și regim, cu entuziasmul înflăcărat al tineretului, dragostea lor față de muncă, spiritul lor de sacrificiu atunci cînd uzina e în pericol. Ea este un document al vieții noi care crește și înflorește în țara noastră.

KETLINSKAIA, VERA: *Zilele vieții noastre*. București. Editura Cartea Rusă, 1955, 880 pag., lei 21,30.

Sub acest titlu a apărut recent în vitrinele librăriilor din țara noastră un nou roman al cunoșcutei scriitoare sovietice Vera Ketlinskaia. Acțiunea lui se petrece în marea uzină constructoare de mașini „Krasnii-Turbostroiteli” din Leningrad.

Sîntem în preajma unui mare eveniment. Uzinei i s-a propus construirea și predarea rapidă a 4 uriașe turbine de un tip nou, mai perfecționat și mai economic, necesar unei mari hidrocentrale. Directorul uzinei, Nemirov, nu este decis să primească noua comandă, a cărei îndeplinire e legată de o serie întreagă de greutăți. Dar în fața avîntului întregului colectiv de constructori ai uzinei, el acceptă. Și de aici înainte romanul Verei Ketlinskaia zugrăvește eforturile colectivului uzinei de a traduce în fapte angajamentul ce și l-a luat de a livra noile turbine la timp. Depunînd o muncă titanică, învingînd orice oboseală, reluînd de multe ori lucrul de la început, constructorii înving: prima turbină construită după noul prototip începe să funcționeze.

Din cuprinsul celor peste 800 de pagini ale romanului se desprind cu vigoare nenumărate chipuri ale celor care prin munca lor necontenită contribuie la izbînda noului, la introducerea tehnicii înaintate. În galeria acestor eroi, apar în primul rînd chipurile inginerului Polozov și a soției sale inginer Karțeva, propagatori înflăcărâți ai metodelor înaintate de muncă, a tînarului lăcătuș Volovik, devenit vestit în întreaga uzină pentru crearea unui nou sistem de scurtare a timpului fabricării turbinei, a lui Vorobiov, muncitor fruntaș, sau a secretarului comitetului de partid, Didenko, sfătuitor înțelept și animator neobosit al întrecerii din uzină.

Alături de aceștia scriitoarea prezintă și o serie de personaje negative de felul lui Torjuev, a superficialului inginer Garșin sau a inginerului Liubimov, dușman al oricărei inovații, care prin atitudinea lor retrogradă, împiedecă încă mersul înainte.

Frescă cuprinzătoare a vieții de toate zilele de azi a constructorilor comunismului, romanul **Zilele vieții noastre** va cunoaște fără îndoială un mare succes în rîndul cititorilor din bibliotecile noastre.

KISCH, EGON ERWIN: Doctorul **Becker** la porțile raiului. București. E.S.P.L.A. (Colecția „Meridiane”), 1955, 112 pag., lei 1,50.

Scrise acum un sfert de veac, reportajele cuprinse în această culegere aduc despre viața din America o imagine care-și păstrează actualitatea pînă astăzi. Reporter vestit, înzestrat cu neprețuite însușiri de observator, Kisch ne prezintă și supune unei critici necruțătoare, tocmai acele aspecte sociale în jurul cărora sfujitorii capitalismului american au făcut o reclamă exagerată. Descriind o alegere prezidențială Kisch ne lasă să vedem că așa zisa democrație americană este inexistentă, totul reducîndu-se la o luptă pentru putere, în scopuri de afaceri, pentru care candidații cheltuiesc sume fantastice. Citeva din reportajele sale sînt consacrate sistemelor de afaceri arătînd ca indiferent de obiectul întreprinderii, marea rentabilitate a capitalurilor investite este asigurată pe spinarea marelor muncitoare. Așa, de pildă, în „Ajutor! Parcelele au înebunit!” vedem la ce propagandă deșănțată recurg speculanții de terenuri, ademenind pe muncitori să cumpere parcelele unui oraș care există doar pe hîrtie, promițîndu-le că vor primi de lucru în fabricile ce se vor înființa. În **Majestatea Sa Guma de Mestecat** vedem o altă formă prin care fabricanții își asigură venituri fantastice, păcălind populația cu un fabricat inutil, din care capitaliștii au izbutit să facă un produs național. **Bursa de cereale** e un reportaj al afacerilor de grîne pe plan mondial, în care se încheie tranzacții fantastice, negociindu-se contracte în locul mărfii, pentru ca pînă la urmă pierderile și crahurile bursei să se spargă în capul micului agricultor care nu intră niciodată în socoteala marilor oameni de afaceri.

Condițiile de muncă în industria americană sînt departe de a fi așa cum le prezintă cei interesați. Egon Erwin Kisch a vizitat uzinele Ford din Detroit și a fost apoi să vadă faimoasele industrii de pălării de la Danbary. Observațiile pe care le notează înfățișează nu numai lipsa de libertate a muncitorului și nesiguranța cîștigului său, dar și proastele condiții de tehnică a securității și inexistența unui sistem de a-

sigurări sociale care să-i garanteze existența în caz de boală și la bătrînețe.

Din lectura acestor reportaje și prin facerea unor simple comparații cititorul își poate da seama de superioritatea sistemului socialist, față de cel capitalist.

WILSON, MITCHELL: O rază de lumină. București, E.S.P.L.A., 1955, 640 pag., lei 11.

Romanul relatează povestea unui tînr fizician american, Erik Gorin, al cărui vis este acela de a-și putea închina cîndva toate puterile sale științei. S-ar părea că nimic nu-i poate împiedeca împlinirea acestui vis, întrucît Erik Gorin este licențiatul unei școli superioare, dar cu toate acestea drumul pe care trebuie să-l străbată presupune o luptă îndelungă și îndîrjită cu condiții care îi sînt potrivnice. De fapt, eroul romanului este nevoit să se zbată cu toate acele greutăți pe care le impune societatea capitalistă tînrului lipsit de mijloace, și astfel îl găsim îndeletnicindu-se cu meserii care nu au nimic comun cu pregătirea și dorințele lui.

Erik Gorin ar fi putut împărtăși soarta altor sute de mii de tineri, pe care îi înfrîng condițiile exploatații capitaliste. Dacă totuși învinge, faptul acesta se datorește în primul rînd tenacității și pasiunii lui de cercetător. Este însă o victorie obținută numai pe jumătate. Tînrul care se îmbătase cu iluzia că odată pătruns în laborator avea să-și poată închina toate forțele sale științei, se înșală. Treptat, cercetătorul descoperă că nici știința nu scapă influenței nefaste a unor cercuri capitaliste de a aservi știința unor interese străine de scopurile ei. Erik Gorin se descoperă tot mai înlăntuit și încătușat. Este o apăsare pe care o constată mai întîi cu amărăciune și apoi cu revoltă — și pe care sfîrșește prin a o înțelege cu toată limpezimea.

Conștient pe deplin de mizeria morală pe care o trăiește nu numai el, ci întreaga intelectualitate cinstită din țara sa, rămîne totuși singur, un izolat, mai degrabă spectator lucid, decît eroul care se integrează activ în curentul din ce în ce mai puternic al protestului și înnoirii sociale din țara sa.

Romanul are meritul că dezvăluie efectul distrugător produs de încercările cercurilor capitaliste de a-și subordona cuceririle științei în scopul de a-și asigura dominația, arătînd că în întinericul în care orbecăie astăzi știința în regimul capitalist, se proiectează raza de lumină a înțelegerii și nădejdi.

CENTENARUL LUI ADAM MICKIEWICZ

MARCEL BRESLAȘU

Acum șapte ani, în 1948, cel care semnează aceste rânduri a avut cinstea să prezinte scriitorimea românească la festivitățile desfășurate în capitala Poloniei cu prilejul „dezvelirii” statuii lui

Adam Mickiewicz... Era o „dezvelire” de un soi cu totul special. Nu de sub tradiționala pînză albă a apărut chipul nemurit în bronz, ci de sub milioane de tone de moloz și zgură, de luingine pietrită, de sub ruinele Varșoviei, martiră a urgiei hitleriste. Orașul era încă aproape cu totul dărâmat, rare clădiri se ridicau ici și colo în mijlocul unor uriașe spații goale, ochiul înmărmurit se pierdea în tragice viziuni, în căscate perspective — pînă afară din fosta mare metropolă. Totuși — printre primele griji ale poporului polonez, a fost aceea de a reface și a înălța pe vechiul soclu statuia sfîrtecă sub bombardamente — a celui mai ilustru fiu al său, a poetului îndrăgit de atîtea generații! Adam Mickiewicz continuase să împărtășească soarta Poloniei și de îndată ce a început să-și lecuiască rănilile războiului, a fost printre primii care s-a reinălțat să străjuiască libertatea recucerită!

În anul acesta, polonezii prănuesc centenarul morții marelui poet. Am avut din nou prilejul să particip la aceste serbări, ele îngemănîndu-se cu manifestările celui de-al cincilea Festival al Tineretului, la care mă aflu iarăși printre mușafirii prietenilor varșovieni... Dar statuia lui Mickiewicz era acum înconjurată de o grădină luxuriantă, clădirile robuste și grațioase ale stilului baroc se aliniau de o parte și de alta a bulevardului — și pînă în zare ochii încîntați întîlneau numai șantiere

înalte, adevărate flori ale orașului renăscut!

Adam Mickiewicz părea să zimbească acestei noi tinereți a Patriei, care găzduia, pentru două săptămîni, pe solii tineretului lumii întregi!

El, poetul care cunoscuse

asuprirea în imperiul țarist — „acea închisoare a

popoarelor” — apoi amărăciunile exilului și moartea

departe de Patria iubită, atunci cînd ea ridicase

armele răzvrătirii, la mijlocul

veacului trecut, închinase o patetică, o vibranta

„Odă tinereții” în care spunea:

„Ce sînt popoarele?

Schelete ferecate în lanțuri!

Tinerețe, dă-mi aripile

tale

să mă ridic deasupra

acestei lumi de jale!

Tu, poartă-ți zborul,

vulturește, sus

Și cu privirea ta

răzbătăloare,

pătrunde-adînc, ca razele de soare,

al omenirii drum, nemăsurat...

Să ne unim prieten! Noi

avem un singur țel: a lumii fericire...

Aurora Libertății ce însfîrșit străluce

vestește crugul falnic al soarelui

de mîine!”

Cine este tînărul acesta care cîntă

Libertatea și Fericirea lumii, care che-

ma tineretul la împlinirea marelui

meniri? Se născuse în 1798, își petre-

cuse primii ani printre acele „schelete

ferecate-n lanțuri” se aliniase în prime-

mele rânduri ale generației revoluționare

și, compromis într-o conspirație împo-

triva aceluia care îi subjugau poporul,

pribegia prin străinătăți, colindînd Eu-

ropa, realizîndu-și opera la vîpaia ne-

stînsă a dorului de oamenii și locurile

țării sale. Monumentala sa lucrare *Pan Tadeusz* a fost scrisă în întregime la Paris. Cu cită înduioșare citești în acele pagini descripțiile amănunțite, vii și proaspete ale priveliștilor poloneze, gândindu-te că ele sînt scrise din memorie, evocate prin forța copleșitoare a amintirilor, în care trăia.

Aceiași nostalgie a solului natal în-suflește și operele altui geniu al Poloniei — și al omenirii, Frederic Chopin, contemporanul și tovarășul de exil voluntar al lui Mickiewicz, cașicum *Baladele și Romanțele* celui din urmă și-ar fi găsit ecou și răspuns în romanțele și baladele, în polonezele, mazur-cile și valsurile marelui muzician.

În popasurile pe care le-a făcut în Germania, în Italia, în Elveția și apoi în Franța unde a petrecut întreaga sa maturitate de om și de artist, Adam Mickiewicz a realizat lucrări de o excepțională varietate, dar străbătute toate de ideile mărețe ale epocii sale, de avîntul spre independența națională, spre frățietate universală, de ură neîmpăcată împotriva oricărei constrîngerii a trupului sau a conștiinței! Printre aceste opere, enumerăm cîteva din cele mai caracteristice: *Sonetele din Crimă*, tipărite inițial oară la Moscova, cu ajutorul prietenului său Pușkin — care de altfel i-a înlesnit și fuga din Rusia țaristă, după ce poetul polonez peregri-nase prin vasta împărăție, de la Petersburg la Odessa. Sub influența poezilor ruși din perioada decembristă, scrie epopeea *Conrad Wallenrodt*, apărută în 1828 și care preamărește sim-țămintele patriotice, duse pînă la jertfa vieții eroului! Din 1829, adică de la vârsta de 31 de ani, cutreeră lumea. Face cunoștința octogenarului Goethe, la Weimar și ajunge la Paris în perioada de agitații revoluționare din anii 1830—31, luînd parte la activitatea grupului de refugiați poŃfici polonezi. În această ambianță scrie masiva lucrare amintită mai sus, un roman în versuri de 12 cînturi, *Pan Tadeusz* (Dom-nul Tadeu) capodopera sa și una din cele mai măiestre creații ale literaturii mondiale. Așa cum s-a spus despre Evghenie Oneghin al lui Pușkin că este „o enciclopedie a societății ruse din prima treime a veacului al nouă-sprezecelea” se poate spune că *Pan Tadeusz* ocupă același loc eminent în istoria literaturii, prin trecsa atît de bogată care înfățișează aspectele socie-tății poloneze din aceeași vreme.

Încă de la primele sale lucrări din tinerețe, dar mai ales în *Pan Tadeusz*, Mickiewicz rupe cu tradițiile poeziei poloneze, care se dezvoltase sub in-

fluența operelor clasicilor francezi — cu noblețea și cumpătul care le caract-erizează, dar și cu izolarea de viață, cu obiectivismul care le sînt proprii — și om al epocii sale, sub imboldul și urmînd melodele unui Pușkin, Byron, Goethe și Schiller, Walter Scott sau Victor Hugo, devine unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai curentului ro-mantic în literatură, un scriitor mili-tant care nu poate despărți creația sa artistică de răspunsurile sale de „ceta-șean al unei patrii și al lumii întregi”. Într-una din prelegerile ținute ca profesor la Colegiul Franței — cel mai înalt institut universitar al Parisului — Mickiewicz spunea despre Byron: „A fost cel dintîi care a arătat oamenilor că poezia nu este o îndeletnicire de-șartă, că ea nu se rezuma la a exprima idealurile și a înșira cuvinte! Trebuie ca poetul să și trăiască așa cum scrie!” Aceste principii se potrivesc de minune și lui Adam Mickiewicz. El însuși și viața lui de luptător se îmbină de-a lungul anilor cu operele pe care le dă-ruieste, la rîndul lor mesagii fierbinți de patriotism, poporului său. Fie sub forma deghețată a situații acțiunii în altă epocă sau în altă parte a lumii — metoda folosită de mulți dintre con-temporanii săi, din pricina rigorilor cenzurii, — fie fătîș, înfierînd cu as-prime stările de lucruri din țara și vre-mea lui, atunci cînd putea să o facă, opera sa întregă este un inim închinat acelei tinereți răbdătoare, care va în-vinge forțele întunericii și va duce, vulturoște, lumea pe cele mai înalte culmi.

O viață frămîntată, sumbră, cu alter-nanțe de stabilitate morală și materială și de cumplite deznădejdi, de prăbușiri în mizerie și în spaima sterilității stră-daniilor sale, explicabile prin limitele firești pe care le aveau oamenii — chiar cei mai înaintați — ai acelor tim-puri, s-a încheiat totuși pe baricadă: Mickiewicz moare în 1855, în tabăra legiunii poloneze, care se înjghebase la Constantinopol și care a pornit să par-ticipie la un nou asalt pentru dezrobirea Poloniei — dar fără dînsul!

Mormîntul lui se află la Cracovia. Dar versurile sale trăiesc și vor trăi, nu numai în inima compatrioților săi, ci și în a tuturor oamenilor iubitori de ade-văr și de frumos!

Cititorii din țara noastră, vîrstnici și tineri, vor avea curînd prilejul să cu-noască — în valoaroasa traducere a poetului Miron Radu Paraschivescu — epopeea lirică a clasicului polonez, *Pan Tadeusz*, eveniment literar de o cu totul deosebită însemnătate.

Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL 2 LEI